

svarar för att förse de webbansvariga med relevant och värdefull information. Varje verksamhetsområde har också ett ansvar för att informera om sin verksamhet på kommunens hemsida. Var fjärde månad rullar det ansvaret mellan områdena.

Förhoppningsvis får skolnämnden ett resultat efter kommunens medborgarundersökning som planeras att genomföras under året.

Skolnämnden har under våren haft ett öppet möte i juni.

● **Barn och elever får det stöd de behöver för att utvecklas så långt som möjligt i en likvärdig och kompensatorisk skola**

Detta är ett viktigt och prioriterat område för hela skolförvaltningen. I den brukarundersökning som genomfördes i juni 2014 visar elevsvaren (åk 5, 8 och gymnasiet åk 2) att de i stort sett är nöjda med det stöd de får. Av tio påstående under rubriken *Utveckling och lärande*, svarar mellan 80-94 % av respondenterna positivt, dvs att påståendena stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra. Det påstående som fått ett sämre betyg är "Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer" där 51 % av respondenterna svarade positivt.

I augusti sjösattes elevhälsans nya organisation. Det arbetet kommer att stärka arbetet med särskilt stöd på alla enheter.

Efter att rektorerna sammanställt sina kvalitetsberättelser för läsåret 2013/14 kommer ytterligare analyser kunna presenteras.

Elevernas svar i brukarenkäten samt elevhälsans nya organisation indikerar att målet bedöms komma att uppnås.

Kund- och världsmedborgare

◆ **Alla elever ska kunna läsa, skriva och ha grundläggande kunskaper i matematik när de lämnar årskurs 3**

De nationella ämnesproven för årskurs 3 är avslutade och sammanställda på enhetsnivå. Jämförande resultat för riket har ännu inte presenterats.

Flertalet skolenheter i Härnösands kommun deltar nu i det nationella projektet "En läsande klass", vilket förhoppningsvis kommer att få goda effekter på elevernas läs- och skrivförmåga under kommande år.

◆ **Alla barn och elever som har rätt till modersmålsstöd eller studiehandledning får sin rättighet tillgodosedd**

Detta är ett utvecklingsområde inom Härnösands kommun. Under läsåret 2013/14 skedde en stor förbättring, främst genom att flera modersmåls lärare har anställdes. Skolinspektionens regelbundna tillsyn gav ingen kritik gällande kommunens erbjudande av modersmålsundervisning, däremot fick nio skolenheter föreläggande gällande studiehandledning på modersmålet till de elever som har rätt till detta. Inom kort kommer det att tillsät-

tas en strategisk chef för mångfald, vilken ska ansvara dels för modersmålsundervisning och dels för mottagande av nyanlända. Att samla dessa arbetsuppgifter inom en funktion torde innebära att elevernas rättigheter bättre kan tillgodoses.

■ **Alla barn och elever ska gå i en skola eller förskola som är eller har påbörjat miljöcertifiering**

Endast 6 av 33 förskole- och skolenheter är i dagsläget miljöcertifierade. De flesta enheter har dock påbörjat arbetet med att i framtiden erhålla någon form av miljöcertifiering. Det första steget är att kartlägga vilka olika miljöcertifikat som erbjuds inom skolväsendet och sedan välja vilken av dessa som det fortsatta arbetet ska riktas mot. Då miljöcertifiering är en flerårig process är det dock inte troligt att alla enheter kommer hinna uppnå miljöcertifiering under detta år.

● **Alla nyanlända barn och elever bemöts med respekt och erbjuds skyndsamt en placering i förskola och skola**

Under föregående läsår har en mångfaldsrektor ansvarat för att alla barn och elever skyndsamt ska erbjudas en plats inom förskola och skola. Detta har inneburit att i princip alla elever får en skolplacering inom 1 månad efter att de anlänt till Härnösand, de flesta inom kortare tid. Vad gäller placering inom förskolan så ställs barnen i barnomsorgskö i direkt anslutning till det hembesök som genomförs i samband med att de anlänt till Härnösand. De hembesök som genomförs torde innebära att de nyanlända känner sig väl mottagna och att de känner att de bemöts med respekt. En mer utförlig kartläggning av de nyanländas upplevelse av mottagandet kommer att genomföras så snart en strategisk chef för mångfald är på plats.

Process

● **Alla medarbetare inom skolförvaltningen arbetar för att förverkliga skolnämndens mål**

Skolnämndens mål är i dag mer kända ute i verksamheten än tidigare. Detta beror på att skolförvaltningen har genomfört flera olika riktade insatser för att synliggöra nämndens mål, bland annat genom att skolförvaltningen har ökat antalet licenser i kommunens system för planering, styrning och uppföljning, Stratsys. Från och med januari så har alla rektorer och förskolechefer nu behörighet i detta system. Detta innebär att de mer aktivt kommer att följa upp de mål och indikatorer som skolnämnden har beslutat. En utbildningsinsats genomfördes i slutet av vårterminen 2014 för att säkerställa att alla skollärdare är trygga i detta system och att de förstår hur den kommunala styrmodellen fungerar. Alla skollärdare har också deltagit i att ta fram aktiviteterna i skolförvaltningens verksamhetsplan.

● **Alla barn och elever har kontakt med många olika aktörer i sambället i den dagliga verksamheten**

På de flesta enheter bedrivs idag samarbeten med olika aktörer i samhället. Ytterligare analyser kommer att kunna läsas i rektorernas kvalitetsrapporter som färdigställs i början av oktober.

● **Barns och elevers måluppfyllelse förbättras ständigt genom kontinuerlig uppföljning och utvärdering av verksamheten**

Barn och elevers måluppfyllelse har förbättrats. Detta område är dock alltid prioriterat inom skolförvaltningen, enligt skolagen ska huvudmannen kontinuerligt följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen.

Skolförvaltningen fortsätter arbetet med att:

- 1) följa upp och sammanställa resultat för alla verksamheter
- 2) analysera resultaten
- 3) identifiera utvecklingsområden
- 4) besluta om åtgärder

Medarbetare

● **Organisationskultur och värdegrundsfrågor är ständigt aktuella i kommunens utvecklingsarbete**

Under hösten 2013 genomfördes en kulturanalys på alla enheter inom skolförvaltningen. Resultaten av detta arbete har tagits om hand genom att varje enhet har upprättat en handlingsplan för att dels hantera de utvecklingsområden som identifierats på varje enhet och dels de förelägganden som Skolinspektionen ger i sin regelbundna tillsyn. I och med att kulturanalyser genomfördes på alla enheter så genomsyrar dessa frågor i dagsläget hela skolförvaltningen.

● **Medarbetarna i Härnösands kommun har chefer som är goda ledare**

Kommunens HR-avdelning ansvarar för genomförandet av den medarbetarenkät som planeras att genomföras under hösten 2014 och resultatet planeras vara färdigt innan årsskiftet.

Skolförvaltningen fortsätter att genomföra insatser för att stärka skollärans kompetens, exempelvis ekonomiutbildning, seminarier och liknande insatser. Alla chefer inom skolförvaltningen deltar också regelbundet i de aktiviteter som erbjuds av HR-avdelningen

◆ **Skillnader i löne-, utvecklings- och utbildningsmöjligheter som beror på någon av diskrimineringsgrunderna ska inte förekomma**

Inom skolförvaltningen förekommer ingen medveten diskriminering gällande löne-, utvecklings- eller utbildningsmöjligheter. En lönekartläggning kommer att genomföras av HR-avdelningen för att se ifall det förekommer någon omedveten diskriminering av medarbetarna inom skolförvaltningen.

Ekonomi

● **God ekonomisk hushållning - soliditeten ska öka**

Efter tertial ett begärde skolnämnden mer medel på grund av ett ökat elevantal samt fler barn i behov av särskilt stöd. Kommunfullmäktige tilldelade skolan 7 mnkr för detta. Verksamheterna har därutöver sammanställt åtgärder som får effekt under hösten. Prognosen är att nämnden därmed håller sin årsbudget och bidrar med god ekonomisk hushållning i kommunen.

Skolnämnden har ingen balansräkning varför soliditeten inte kan mätas.

● **Härnösand ska vara en kommun där uppföljningen präglas av en analys av hög kvalitet**

Skolförvaltningen har tagit fram nyckeltal för ekonomi som redovisas fortlöpande under året för skolnämnden. Vidare följer skolförvaltningen de riktlinjer som gäller i Härnösands kommun för redovisning av ekonomiska data. Under hösten fortsätter skolförvaltningen att hålla utbildningar i analys för alla skollärare i syfte att ytterligare förbättra redovisningar och rapporter.

● **Alla som verkar inom kommunen ska ha god förståelse för god ekonomisk hushållning**

Alla skollärare och intendenterna har deltagit i flera utbildningar i ekonomi under året. Fler utbildningar kommer kontinuerligt att genomföras under hösten, bland annat en utbildning i ekonomisk analys men även utifrån behov. Dessa utbildningar tillsammans med de framtagna ekonomiska nyckeltalen ger att skolläarna i kommunen idag har god kunskap om det ekonomiska läget.

Ekonomi

Utfall

Resultat (mnkr)	Utfall augusti 2014	Utfall augusti 2013
Intäkter	44,9	37,9
Kostnader	-373,6	-359,9
Nettokostnad	-128,7	-322,0
Skattemedel	332,0	321,5
Resultat	3,3	-0,5

Skolnämndens resultat per den sista augusti visar på ett överskott på 3,3 mnkr. Det är 3,8 mnkr bättre än samma period föregående år.

Nettokostnaden har mellan åren ökat med 6,7 mnkr och skattemedlen har ökat med 10,5 mnkr.

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsuppföljning (mnkr)	Nettokostnad aug 2013	Nettokostnad aug 2014	Skattemedel aug 2014	Resultat aug 2014
Skolnämnd	-0,8	-0,6	0,7	0,1
Förskola inkl. Nattis	-76,3	-85,2	85,5	0,3
Pedagogisk omsorg	-0,8	-1,4	1,3	-0,1
Fritidshem	-12,0	-16,9	19,5	2,6
Förskoleklass	-8,7	-10,4	9,8	-0,6
Grundskola	-129,4	-131,4	127,8	-3,6
Grundsärskola	-11,6	-6,2	6,8	0,6
Gymnasiet	-61,2	-53,6	56,0	2,4
Gymnasiesärskola	-8,8	-8,8	8,2	-0,6
Öppna förskolan	-0,7	-0,7	0,8	0,1
Eftis	0,0	0,9	0,0	0,9
Musik- & kulturskolan	-5,4	-5,6	4,5	-1,1
Förvaltningsövergripande verksamheter	-6,4	-8,8	11,1	2,3
Summa	-322,1	-328,7	332,0	3,3

Fritidshem har ett överskott på 2,6 mnkr för perioden som beror på lägre personalkostnader samt att inköp av läromedel är lägre för perioden än budgeterat.

Grundskolan har ett underskott på 3,6 mnkr, detta beror på högre personalkostnader och högre kostnad för köp av skolplats hos annan huvudman. Grundskolan har även högre intäkter än budgeterat vilket främst består av bidrag från migrationsverket och arbetsförmedlingen.

Gymnasiets överskott på 2,4 mnkr beror dels på att intäkterna från skolverket avseende lärlingsprogrammet är högre än budgeterat och dels på att lokalkostnaderna är lägre än budgeterat eftersom hyresavtalet på ett av HR-programmets restaurangkök är uppsagt från årsskiftet.

Eftisverksamheten visar ett överskott på 0,9 mnkr. Överskottet beror på att kostnader för personal och förbrukning inom Eftisverksamheten har belastat grundsärskola, gymnasiesärskola och grundskola eftersom Eftis till viss del delar lokaler och personal med de verksamheterna. Detta har justerats i prognosen och kommer åtgärdas under hösten.

Musik- och kulturskolans underskott på 1,1 mnkr beror på att intäkter från försäljning av tjänster inte genererats i den utsträckning som budgeterats samt att personalkostnaderna är något högre än budgeten för perioden.

Förvaltningsövergripande verksamheter har ett överskott på 2,3 mnkr. Elevhälsan har en budgeterad post för lokalhyra, dessa lokaler är ännu inte hyrda vilket ger ett visst överskott för perioden samt att posten för oförutsedda kostnader, som t ex skadegörelse, ännu inte har tagits i anspråk i någon större utsträckning. Även personalkostnaderna är lägre än budgeterat vilket främst beror på att strategisk elevhälsochef var budgeterad att finnas hela året men tjänsten tillsattes först i maj.

Prognos helår

Verksamhetsuppföljning (mnkr)	Skattemedel	Intäkter	Kostnader	Prognos-tiserat resultat	Föregående prognos T1
Skolnämnd	1,0	0,0	-1,0	0,0	0,0
Förskola	127,5	13,3	-139,9	0,9	2,6
Pedagogisk omsorg	2,0	0,1	-2,2	-0,1	-0,2
Fritidshem	29,3	5,8	-33,8	1,3	-2,7
Förskoleklass	15,3	0,6	-16,9	-1,0	0,5
Grundskola	192,6	11,8	-207,4	-3,0	0,2
Grundsärskola	10,3	0,7	-9,8	1,2	-0,1
Gymnasiet	84,0	22,1	-105,5	0,6	0,4
Gymnasiesärskola	12,4	2,6	-15,7	-0,7	0,0
Öppna förskolan	1,2	0,0	-1,2	0,0	0,0
Eftis	0,0	4,8	-4,8	0,0	0,5
Musik- &	6,8	1,4	-8,8	-0,6	-1,2
Förvaltningsövergripande verksamheter	16,0	6,1	-20,7	1,4	0,0
Summa	498,4	69,3	-567,7	0,0	0,0

Årsprognosen för skolnämnden är att budgeten kommer hållas.

I prognosen finns en uppskattad intäktspost från Migrationsverket för asylelevernas skolgång under 2014. Prognosen baseras på nämndens intäkter för hösten 2013 eftersom någon återsökning för årets asylelever ännu inte finns att tillgå. Beroende på vilket antal elever som det kommer att återsökas för och beroende på hur Migrationsverket beslutar, kan den intäkten komma att svänga åt endera hållet.

Förskoleverksamheten har en prognos på 0,9 mnkr i överskott. Överskottet består dels av att de kommunala förskolorna har fått fler barn men inte behövt utöka sina personalkostnader

i samma grad, samt att en del förvaltningsövergripande personal inte har belastat verksamheten som budgeterat.

Fritidshemsverksamheten har en prognos på 1,3 mnkr i överskott. Överskottet består av lägre personalkostnader än budgeterat.

Förskoleklass har en prognos på 1,0 mnkr i underskott. Underskottet består av högre personalkostnader än budgeterat, samt lite fler elever än budgeterat.

Grundskoleverksamheten har ett prognostiserat underskott på 3,0 mnkr, vilket är en förbättring med 4,0 mnkr mot 2013 års resultat. Inför år 2015 förväntas åtgärder som har gjorts i verksamheten under höstens 5 månader få en helårseffekt. Underskottet består av högre personalkostnader än budgeterat, högre kostnad för köp av skolplats hos annan huvudman samt att de kommunala skolorna har fått fler barn.

Verksamheten grundskola har en prognos på 1,2 mnkr i överskott. Överskottet beror på att en del personalkostnader belastar grundskolan istället för grundskolan, samt att en del behov har fått avvakta för att säkerställa en långsiktig planerad verksamhet.

Gymnasieverksamheten prognostiserar ett överskott på 0,6 mnkr. Överskottet beror på budgeterade modersmållärare som inte har kunnat rekryteras.

Verksamheten gymnasieskola prognostiserar ett underskott på 0,7 mnkr. Underskottet beror på att det finns elever med extraordinära behov som inte ryms inom budgetramen för verksamheten.

Musik- och kulturskolan prognostiserar ett underskott på 0,6 mnkr. Underskottet beror på att försäljning av tjänst inte skett fullt ut enligt budgeterat.

Förvaltningsövergripande verksamheter prognostiserar ett överskott på 1,4 mnkr. Överskottet beror på att posten för oförutsedda händelser inte planeras att nyttjas fullt ut samt att tjänsten för utvecklingsstrateg ej varit tillsatt under hösten. I prognosen ligger också att en del kostnader har tagits direkt på skolverksamheterna istället för på den förvaltningsövergripande verksamheten, exempelvis sommarstöd som har budgeterats förvaltningsövergripande men sedan tagits på de skolor där sommarstödet har skett.

Investeringar

Investeringar (mnkr)	Investering aug 2013	Investering aug 2014	Årsbudget 2014	Årsprognos 2014
Arbetsmiljöåtgärder	0,2	0,1	0,6	0,5
Inventarier	0,0	0,2	0,5	0,5
Utrustning/Maskiner	0,0	0,0	1,4	0,3
Utomhusmiljö	0,0	0,0	0,4	0,3
Simulator Sjöfart	-1,0	0,6	0,7	0,6
Summa	-0,8	0,9	3,6	2,2

Skolnämnden har fram till och med augusti investerat för 0,9 mnkr. Där simulatortjänsten vid sjöfartsprogrammet, som nu är på plats och i bruk, står för den största utgiften.

Investeringarna är prognostiserade till 2,2 mnkr på helår. Den största avvikelserna mot budget är investering av utrustning / maskiner där bland annat ett verksamhetssystem var budgeterat till 1,0 mnkr men som inte kommer investeras under året.

Framtiden

Skolinspektionen riktade kritik till Härnösands kommun gällande det systematiska kvalitetsarbetet på både huvudmanna- och enhetsnivå. Under läsåret 2014/15 kommer skolförvaltningen fortsätta att prioritera arbetet med enheternas handlingsplaner gällande Skolinspektionens tillsynsbeslut och enheternas kulturanalysrapport. Dessa handlingsplaner kommer att följas upp regelbundet. Åtgärder som vidtagits är bl.a. genomförande av elev- och vårdnadshavarenkät, skolnämndens beslut om nyckeltal, regelbundna uppföljningar av elevresultat. Enheternas kvalitetsrapporter kommer att framställas i början av höstterminen och en utbildning i analys av pedagogisk verksamhet planeras för alla skolledare.

Den nyorganiserade Centrala elevhälsans främsta utmaning är att skapa likvärdighet och ha fokus på författningarnas krav gällande förebyggande och hälsofrämjande arbete.

För att stärka IT i undervisningen pågår för närvarande rekrytering av IT-pedagoger samt uppbyggnad av Skoldatatek i syfte att höja pedagogernas kompetens. För att möta styrdokumentens krav behöver förvaltningen öka tillgången av IT-utrustning.

För att förbättra undervisningen och mottagandet av nyanlända barn och elever kommer en strategisk chef för mångfaldsfrågor att rekryteras under hösten 2014. Uppdraget blir att leda utvecklingsarbetet inom förvaltningens mångfaldsfrågor, samt organisera och utveckla modersmålsundervisningen och vara chef för modersmållärarna.

Skolförvaltningen har beslutat att utöka antalet karriärtjänster inom skolan.

Arbetet med att samla gymnasiet fortsätter. Det gäller byggnader och samsyn runt värdegrunden. Vid årsskiftet kommer Musik- och Kulturskolan att organiseras inom Gymnasiets verksamhetsområde.

Socialnämnden

Verksamheten

Socialnämndens verksamhet utgår från Kommunfullmäktiges reglemente för nämnden vars portalparagraf inleds med:

”Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom individ och familjeomsorg, omsorg om funktionshindrade och äldreomsorg samt för den kommunala hälso- och sjukvården och vad som i lag sägs om socialnämnd.

”Socialnämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer samt den budget fullmäktige bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.”

Viktiga händelser

Huvudmannaskapet för Hälso- och sjukvård överflyttades till kommunen i februari. Omfattningen av antal patienter och uppdrag som kommit över ska utvärderas i länets samtliga kommuner under hösten.

Det påbörjade utvecklingsarbetet inom hemtjänsten har bidragit till bland annat ny indelning av hemtjänstområden och nya arbetsroller för att stärka kvaliteten för brukaren. Arbetet har också bidragit till att ekonomin stabiliserats i jämförelse med föregående år. Planerad medarbetarenkät får utvisa medarbetarnas nöjdhet. I utvecklingsarbetet på boendesidan har just analysen presenterats och handlingsplaner ska tas fram för åtgärder. Biståndsenheten har också åtgärdsprogrammet framför sig med bland annat framtagande av riktlinjer för handläggning.

Ett intensivt samarbete sker med Skolförvaltningen i syfte att stärka familjehemsplacerade barns hälsa och studieresultat. En intervjumetod som rönt stor uppmärksamhet i övriga landet är ”barns brukarmedverkan” där barns åsikter på socialtjänsten kommer fram. Projektet ”Jobsbsatsningen” tillsammans med Arbetslivsförvaltningen sysselsätter nu 30-talet personer.

Under juni kunde två nya gruppboenden för personer med funktionsnedsättning öppna då en privat aktör avslutade sin verksamhet i Härnösand, och kommunen tog över via en verksamhetsövergång.

Planering pågår inför öppnande av nytt äldreboende med 20 lägenheter för personer med demenssjukdom.

De brandsäkerhetsåtgärder som påkallats av Räddningstjänsten har påbörjats och redan under hösten kommer det första äldreboendet att utrustas med modernt brandskydd.

Sammanställningen av kostnad per brukare (KPB) visar på genomsnittligt låga kostnader för Individ- och familjeomsorg, Omsorg om funktionshindrade, Hemtjänst och Särskilda boenden i jämförelse med andra kommuner i landet.

Inom socialförvaltningen pågår ett kultur- och värdegrundsarbete som involverar förvaltningens medarbetare.

Samverkan sker mellan länets kommuner och Landstinget Västernorrland.

Nämndens verksamhetsmål

Demokrati

● *Härnösand ska vara en kommun där människor känner sig delaktiga och betydelsefulla.*

Brukare, närstående och företrädare inom äldreomsorgen, Särskilt boende och Hemtjänst, har lämnat sina synpunkter på verksamheten i enkätundersökning och vid telefonintervjuer.

I samband med kostutredningen har brukare och företrädare lämnat viktiga synpunkter.

Personal inom Särskilt boende har deltagit i en medarbetarenkät och personal inom Hemtjänsten har svarat på frågor i en intervju.

Kontinuerliga träffar med handikapp- och pensionärsorganisationer genomförs årligen.

Allmänheten har möjlighet att lämna in synpunkter på kommunens verksamheter - Synpunktshanteringen.

Socialnämnden har öppet sammanträde där allmänheten bjuds in en gång om året och i år genomförs det öppna sammanträdet i september.

Anhörigcenter och de öppna verksamheterna bidrar till att personer kan delta i anhörig- och brukarträffar, vilka är mycket uppskattade och leder till dialog och delaktighet.

● *Ha en effektiv och rättssäker handlägningsprocess/ myndighetsutövning*

Ett omfattande utvecklingsarbete inom Biståndsenheten är påbörjat för att säkerställa en enhetlig handlägningsprocess med målet att stärka den enskildes rättssäkerhet.

Inom Individ- och familjeomsorgen är processkartläggning genomförd inom Barn- och familjeenheten gällande rekrytering av familjehem.

Inför start av utredning- och behovsriktad modell Äldres behov i centrum (ÄBIC) har två processhandledare utbildats. Implementering av modellen påbörjas under våren 2015.

● *Särskilt uppmärksamma utsatta barn och unga upp till 18 år*

För att särskilt uppmärksamma barn och unga krävs ett fortsatt och intensifierat förvaltningsövergripande arbete. Dessutom behövs samverkan med andra parter som till exempel primärvården och psykiatrin förstärkas.

För att kvalitetssäkra möjligheten för barn och unga i behov av familjehem har en processkartläggning genomförts.

Kund- och världsmedborgare

● *Härnösand ska vara en kommun där det finns en vital arbetsmarknad, ett vitalt näringsliv och ett förstklassigt utbud av skolor och utbildningar.*

Samarbetet med Arbetslivsförvaltningen i ”Jobsatsningen” har inneburit att personer som uppstår försörjningsstöd erbjudits anställning i ett år. Tillsammans med Arbetsförmedlingens lönestöd är detta möjligt. Under perioden har 31 personer varit sysselsatta i ”Jobsatsningen”.

Ett 40-tal medarbetare har genomgått handledarutbildning enligt Vård- och omsorgscolleges (VoC) program för att möta praktikanter, lärlingar och elever på arbetsplatserna.

Ett dialogcafé i samarbete med Vård- och omsorgscollegen har genomförts för politiker, tjänstemän och studerande i syfte att diskutera och marknadsföra vård- och omsorgsycket.

Under våren deltog personal i Arbetsförmedlingens jobbsökarmässa i syfte att marknadsföra vård- och omsorgsycket.

Samtliga elever i årskurs 8 har deltagit i en upplevelseverkstad inom vård- och omsorgsområdet.

Introduktion för semestervikarier genomfördes vid tre tillfällen i juni.

Under första halvåret har Socialförvaltningen tagit emot 35 praktikanter från bland annat gymnasiet och universitetet/högskolan.

● *Härnösand ska vara en kommun som aktivt arbetar med att förbättra miljön.*

Tillsammans med Trafikenheten och Ekonomikontoret bedrivs ett projekt i syfte att säkerställa säkerheten för personal vid bilkörning i tjänsten och för miljöförbättringar. Ett av målen är att samtliga bilar utrustas med ISA-system (Intelligent Stöd för Anpassad hastighet) och alkollås.

Inom Omsorg om funktionshindrade, RB Demontering, pågår ett arbete för miljöcertifiering av verksamheten och detta beräknas vara klart under september.

Elycklar används istället för bilar inom flera verksamheter vid tjänsteärenden.

● *Systematiskt och kontinuerligt följa upp verksamheterna*

Kvalitetsuppföljning är en av Socialförvaltningens viktigaste uppgifter för att uppnå rättssäkerhet för brukare, goda arbetsvillkor för medarbetare och en god arbetsmiljö. Uppföljningen sker på olika sätt på grupp- och individnivå, både genom nationella jämförelser och tillsyn på kommunal nivå.

Inom Socialförvaltningen pågår arbetet med införandet av ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Syftet är säkra god kvalitet för brukaren.

Socialförvaltningen har under perioden arbetat intensivt med

värdegrundsfrågor (Värdegrund i praktiken) inom Särskilt boende och Hemtjänst. Personal har diskuterat etik och värdegrund för det praktiska arbetet. Värdegrundsambassadörerna inom Hemtjänsten fortsätter sitt arbete på de olika arbetsplatserna.

Utvecklingsarbetet inom Hemtjänsten, Särskilt boende och Biståndsenheten pågår. Syftet med utvecklingsarbetet är nöjdare brukare, en ekonomi i balans och stoltare medarbetare. Redovisning med åtgärder presenteras löpande för medarbetare och politisk ledning.

Process

● *Härnösand ska vara en kommun där alla medarbetare vet vad de ska göra och varför*

Arbetet fortsätter med att varje arbetsplats upprättar egna mål utifrån kommunens övergripande mål.

Inom kommunen finns ett dokument som beskriver chefsuppdraget (Krav och förväntningar på chefer). I pågående utvecklingsarbete inom hemtjänstområdet har arbets- och rollbeskrivningar tagits fram. Ny organisation startar 1 november 2014. Rollbeskrivningar kommer även att tas fram för medarbetare inom Särskilt boende inom de närmaste månaderna.

I det uppdrag som Biståndsenheten skickar till respektive utförare framgår vilka insatser som brukaren beviljats. Därefter upprättas en genomförandeplan tillsammans med brukaren och utsedd kontaktperson.

● *Socialnämndens verksamheter ska kännetecknas av att alla medarbetare tillsammans jobbar systematiskt med fokus på små ständiga förbättringar för att höja kvaliteten på verksamheterna*

Vid varje Socialnämnds sammanträde presenteras förbättringsarbeten som genomförts inom förvaltningen.

Inom det omfattande utvecklingsarbete som pågår inom Socialförvaltningen i samarbete med extern konsult genomförs många förbättringsåtgärder.

Införandet av ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete pågår där fokus kommer att läggas på bland annat egenkontroller i verksamheten.

PER-modellen (Pedagogisk och Emotionellbaserat Relationskapande) som framtagits inom Socialförvaltningen är ett stöd till personer med demenssjukdom och deras närstående i samarbete med Mittuniversitetet och andra aktörer.

Värdegrunds- och kulturarbetet pågår inom hela förvaltningen.

För att öka säkerheten för medarbetare vid bilkörning har ett ISA-system (Intelligent Stöd för Anpassad hastighet) och alkollås installerats i förvaltningens tjänstebilar vilket också påverkar miljön positivt.

Medarbetare

● *Organisationskultur och värdegrundsfrågor är ständigt aktuella i kommunens utvecklingsarbete*

Organisationskulturarbetet pågår inom Socialförvaltningens ledning och stab, Biståndsenhet och övriga verksamhetsområden.

De ambassadörer som utsågs inom hemtjänstområdet under värdegrundsarbetet tidigare år finns kvar och fortsätter sitt arbete ute på arbetsplatserna.

Inom Hemtjänsten och Särskilt boende pågår projektet ”Värdegrund i praktiken” som innebär att all omvårdnadspersonal diskuterar bemötande, etik och arbetssätt för det vardagliga arbetet.

Ovan nämnda arbeten, inklusive pågående ”Fortsatt utveckling inom Socialförvaltningen” samt införandet av systematiskt kvalitetsledningssystem kommer att bidra till fortsatt arbete kring kvalitet, organisationskultur och värdegrundsfrågor.

Kommunens medarbetarenkät beräknas genomföras under tidig höst 2014.

● *Medarbetarna i Härnösands kommun har chefer som är goda ledare*

Två chefer deltar under året i Nationell ledarskapsutbildning, 30 högskolepoäng, som är riktad till chefer inom äldreomsorgen.

HR-avdelningen (Human Resources) har under våren genomfört en HR-dag där chefer inbjudits för att ta del av nyheter kring personalområdet. Ytterligare en HR-dag planeras under hösten. HR-avdelningen ansvarar även för utbildning av nyrekryterade chefer och arrangerar chefscaféer två gånger per termin.

Övriga chefsutbildningar och externa kurser diskuteras i chefers medarbetarsamtal och läggs in i utvecklingsplan som följs upp årligen.

Förvaltningens pågående utvecklingsarbete stödjer cheferna i deras roll som ledare.

Förvaltningen har kontinuerligt återkommande chefsträffar där aktuella ämnen presenteras och diskuteras.

Kommunens kommande medarbetarenkät kommer också att redovisa svar på upplevelsen av det goda ledarskapet.

● *Skillnader i löne-, utvecklings- och utbildningsmöjligheter som beror på någon av diskrimineringsgrunderna ska inte förekomma*

Inom Socialförvaltningen bedöms inte finnas skillnader som beror på någon av diskrimineringsgrunderna. För lönekartläggning ansvarar HR-avdelningen.

Ekonomi

● *God ekonomisk hushållning. Soliditeten ska öka*

Socialförvaltningen prognostiserar en ekonomi i balans vid årets slut. Månatliga budgetuppföljningar tas fram av förvaltningen och redovisas i Socialnämnd.

Pågående utvecklingsarbeten inom förvaltningens olika verksamhetsområden bidrar till att möjliggöra en ekonomi i balans. Ett exempel är det omfattande arbete som bedrivs inom Hemtjänsten och Särskilt boende.

Inom Biståndsenheten pågår en handlingsplan som syftar till att antal beviljade hemtjänststimmar ska närma sig genomsnittet i riket och att brukaren får en individuell och rätt bedömning utifrån sina behov av stöd. Effekten av handlingsplanen förväntas medverka till en ekonomi i balans.

För övrigt upplevs att det finns en god medvetenhet hos förvaltningens medarbetare om god ekonomisk hushållning.

● *Ekonomi- och verksamhetsuppföljning präglas av en analys av hög kvalitet*

Månatliga redovisningar angående verksamheternas ekonomiska läge presenteras till nämnd. Minst tre gånger per år genomförs en djupare analys av det ekonomiska utfallet. Utifrån utfallet planeras de åtgärder som behöver vidtas.

Tillsammans med förvaltningsekonom träffas cheferna inom hemtjänsten och Särskilt boende minst en gång i månaden för uppföljning av det ekonomiska utfallet. Även övriga chefer i förvaltningen har ekonomisk uppföljning tillsammans med förvaltningsekonom vid behov.

● *Alla som verkar inom kommunen ska ha förståelse för god ekonomisk hushållning*

Det finns en upplevelse av förståelse hos medarbetare om god ekonomisk hushållning. På chefsträffarna diskuteras ekonomi-frågor, budget och utfall/resultat vilket senare presenteras vidare till de olika arbetsplatserna. I förvaltningens återkommande Nyhetsbrev presenteras det aktuella läget.

Ekonomi

Utfall

Resultat (mnkr)	Utfall aug 2014	Utfall aug 2013
Intäkter	75,7	69,6
Kostnader	-416,7	-392,6
Nettokostnad	-341,0	-323,0
Skattemedel	341,1	312,4
Resultat	0,1	-10,6

Socialnämnden redovisar ett överskott om 0,1 mnkr ackumulerat augusti 2014.

Kostnaderna visar en ökning med 24,1 mnkr jämfört med samma period föregående år. Orsaken till kostnadsökningen kan främst hänföras till lönerrevision samt övertagandet av hemsjukvård. Intäkterna har ökat med 6,1 mnkr jämfört med 2013 varav bidrag från Migrationsverket utgör 2,5 mnkr. Socialnämnden har 28,7 mnkr mer i skattemedel för de åtta första månaderna 2014 för bland annat övertagandet av hemsjukvården.

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsuppföljning (mnkr)	Nettokostnad	Nettokostnad aug 2013	Skattemedel aug 2014	Resultat aug 2014
Socialnämnden	-0,8	-0,8	0,8	0
Förvaltningsledning	-10,4	-11,4	10,4	-1,0
Administration	-2,8	-2,9	3,0	0,1
Anhörig- och närståendestöd	-1,7	-1,7	2,1	0,4
Serviceenhet	-6,6	-6,5	6,8	0,3
Biståndsenhet	-3,5	-3,7	4,1	0,4
Betalningsansvar för utskrivningsklara	-0,6	-1,4	0,8	-0,6
Hemtjänstpeng	-58,7	-60,6	56,3	-4,3
Kommunal hemtjänst	-13,2	-11,4	8,5	-2,9
Individ- och familjeomsorg	-44,7	-40,7	48,2	7,5
Omsorg om funktionshindrade	-76,0	-82,4	81,0	-1,4
Entreprenad, omsorg om funktionshindrade	-7,2	-6,0	6,5	0,5
Särskilt boende	-58,4	-59,8	62,2	2,4
Entreprenad, särskilt boende	-28,4	-28,5	28,9	0,4
Hälso- och sjukvård	-8,6	-22,4	20,6	-1,8
Café och matsal	-1,3	-0,8	0,9	0,1
Summa	-322,9	-341,0	341,1	0,1

Förvaltningsledningens underskott beror på ökade personalkostnader, bland annat projektanställning för brandskyddsutredning och förstärkning inom hemsjukvård.

Kostnaderna för utskrivningsklara från sjukhus överskrider budget med 0,6 mnkr vilket kan härledas till första halvåret då det uppstod tillfällig platsbrist på Korttidsenheten.

Hemtjänstpengen är den ersättning som finansierar både den kommunala hemtjänsten och de externa utförarna för utförd tid hos brukare. Utfallet för utförda timmar hemtjänst överstiger budget med 71 timmar per dag i genomsnitt, vilket resulterar i ett underskott på 4,3 mnkr. De externa utförarnas andel av den utförda tiden utgör 10,9 % i augusti. I december 2013 var motsvarande andel 6,4 %. Resultatet av den konsultledda undersökning som genomförts av kostnad per brukare (KPB) påvisar att de beviljade timmarna, som utgör grunden för hur många timmar som kan utföras, ligger högt i jämförelse med andra kommuner. KPB-undersökningen innehåller grunddata från 2013 och volymen av beviljade timmar ligger på liknande nivå under 2014.

Den kommunala hemtjänsten visar ett underskott på 2,9 mnkr. Det är en resultatförbättring med 2,4 mnkr jämfört med motsvarande period 2013. Andelen utförd tid hos brukare av personalens arbetade tid ligger på 68,2 %. Resterande andel utgör kringtid såsom transporter, dokumentation, arbetsmöten etc. KPB-undersökningen visar att Härnösands kommunala hemtjänsts kostnadseffektivitet är bättre än genomsnittet i jämförelse med andra kommuner som deltagit i undersökningen.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott på 7,5 mnkr. De totala intäkterna är 5,8 mnkr mer än budgeterat varav bidragsintäkterna står för 4,5 mnkr. Bidragsintäkterna från Migrationsverket är 3,7 mnkr högre än motsvarande period 2013. Migrationsverkets schablonersättning för nyanlända överstiger budget med 1,6 mnkr. Återsökning av medel för extraordinära kostnader från Migrationsverket överstiger budget med 1,9 mnkr. Bogården redovisar ett överskott på 1,0 mnkr vilket beror på att intäkterna för placeringar överstiger budget med 1,1 mnkr. Placeringskostnaderna för vuxna visar ett underskott på 0,8 mnkr mot budget medan placeringskostnaderna för barn och unga visar på 2,3 mnkr bättre än budgeterat. Kostnaderna för försörjningsstöd inklusive "Jobsatsningen" som pågår i samarbete med Arbetslivsförvaltningen visar på 0,2 mnkr sämre än budgeterat. Kostnadseffekt av "Jobsatsningen" förväntas uppstå under 2015.

Den största avvikelserna mot budget inom verksamhetsområdet Omsorg om funktionshindrade utgörs av personlig assistans där kostnaderna överskrider budget med 2,4 mnkr. Ett nytt gruppboende enligt Lagen om Stöd och Service (LSS) har öppnats och har genererat kostnader på 1,3 mnkr som inte finns i budget. Trots att två av de tidigare externt placerade nu finns inom egen regi, genom att det nya gruppboendet har öppnats, sker de externa placeringarna till större omfattning än budgeterat och överskrider budget med 0,9 mnkr. Fler barn och ungdomar har tillkommit i fritidsverksamheten inom grundskola och sörsgymnasium, Eftis, vilket ger ett underskott på 0,9 mnkr.

Engångsintäkter från Migrationsverket och lägre personalkostnader gör att det totala underskottet för Omsorg om funktionshindrade hamnar på 1,4 mnkr.

Särskilt boende inom äldreomsorgen redovisar ett överskott mot budget med 2,4 mnkr. Den främsta orsaken till detta är en outnyttjad budgetpost i augusti för det nya boende som ska öppnas i november. Övriga kostnader såsom förbrukningsartiklar och kontorsmaterial har kunnat hållas nere vilket väger upp de högre personalkostnader som överskridit budget. De högre personalkostnaderna beror på extra behov av personal för extra vak samt för hantering av brukare som drabbats av multiresistenta bakterier.

Underskottet på Hälso- och sjukvård motsvarar återbetalda skattemedel till Landstinget samt större patientvolymen än beräknat som bidragit till ökade personalbehov.

Prognos helår

Verksamhetsuppföljning (mnkr)	Skattemedel	Intäkter	Kostnader	Prognostiserat resultat	Föregående prognos, T1
Socialnämnden	1,3	0	-1,3	0,0	0
Förvaltningsledning	15,6	0,1	-16,2	-0,5	-0,6
Administration	4,7	0,3	-5,0	0,0	0
Anhörig- och närståendestöd	3,2	0,1	-2,7	0,6	0,4
Serviceenhet	10,1	1,7	-11,5	0,3	0,3
Biståndsenhet	6,1	0	-6,3	-0,2	0
Betalningsansvar för utskrivningsklara	1,2	0	-1,8	-0,6	-0,6
Hemtjänstpeng	84,4	6,2	-95,2	-4,6	-2,0
Kommunal hemtjänst	12,8	3,6	-18,5	-2,1	-1,0
Individ- och familjeomsorg	72,2	47,2	-110,3	9,1	4,9
Omsorg om funktionshindrade	121,5	16,4	-143,3	-5,4	-4,5
Entreprenad, omsorg om funktionshindrade	9,8	2,0	-11,4	0,4	0,2
Särskilt boende	97,0	29,0	-121,1	4,9	2,9
Entreprenad, särskilt boende	43,3	3,0	-45,8	0,5	0,6
Hälso- och sjukvård	31,6	0,3	-34,3	-2,4	-1,5
Café och matsal	1,4	1,3	-2,5	0,2	0,3
Summa	516,2	111,2	-627,2	0,2	0,0

Socialnämnden prognostiserar en ekonomi i balans för 2014.

De beviljade timmarna för hemtjänst ligger fortsatt på höga volymer och målsättningen är att komma ner till genomsnittet i riket. Ett arbete med att se över alla beviljade insatser är påbörjat men väntas inte ge effekt förrän i slutet av året. Prognosen för

”hemtjänstpengen” visar ett underskott på 4,6 mnkr vilket är 2,6 mnkr sämre än prognosen som angavs i Tertiärrapport 1. Det finns en viss osäkerhet i bedömningen av hur snabbt arbetet med att sänka de beviljade timmarna till rätt nivå kan ske.

För den kommunala hemtjänsten prognostiseras ett underskott på 2,1 mnkr. Målsättningen är att minska kostnader för den kommunala hemtjänsten. Lösningförslag som framtagits i samband med utvecklingsarbetet kommer att implementeras under slutet av året.

Bidragsintäkterna från Migrationsverket förväntas ge ett fortsatt överskott under årets sista månader. Även fortsatt låga placeringskostnader för barn och unga gör att prognosen för Individ- och familjeomsorgen visar på ett överskott om 9,1 mnkr.

Prognosen för Omsorg om funktionshindrade visar på ett underskott om 5,4 mnkr vilket är 4 mnkr sämre än utfallet per den sista augusti. Det negativa resultatet kan till stor del hänföras till det nya gruppboendet enligt LSS. Kostnader för personlig assistans samt Eftis, fritidsverksamhet för barn och unga inom särskola, bidrar också till det försämrade resultatet.

Prognosen för Särskilt boende uppvisar ett positivt resultat på 4,9 mnkr. Den största orsaken är att öppnandet av det nya boendet senareläggs till november.

Underskottet för Hälso- och sjukvård förväntas kvarstå. Ökade personalkostnader på grund av fortsatt höga patientvolymen och utbetalningar för extra ersättning för uppskjutande av semester resulterar i att prognosen på helåret blir totalt 2,4 mnkr.

Investeringar

Investeringar (mnkr)	Investering aug 2013	Investering aug 2014	Årsbudget 2014	Årsprognos 2014
Sängar SÄBO			0,6	0,6
Brandskydd			0,2	0,2
Inventarier	0,1	0,1	0,9	0,9
Summa	0,1	0,1	1,7	1,7

En stor del av investeringarna är avsatta till det nya äldreboendet som kommer att öppnas i november samt brandskyddsåtgärder med start på Ädelhems särskilda boende i år.

Framtiden

Effekterna av pågående utvecklingsarbetet inom Hemtjänsten, Särskilda boenden och Biståndsenheten, tillsammans med kultur- och värdegrundsarbetet, ska bidra till högre kvalitet för brukare, ekonomi i balans och nöjdare medarbetare.

Kända volymökningar för framtiden inom funktionshinderområdet ställer krav på planering avseende personal, lokaler och kompetens. Svårigheterna att rekrytera till insatserna kontakt-

person och ledsagarservice och äldre personer i gruppboende enligt Lagen om stöd och service till vissa (LSS), med kvarboendeprincipen, kan innebära att verkställigheten behöver ses över. Daglig verksamhet som har demontering av vitvaror som arbetsuppgift miljöcertifieras, vilket även säkerställer arbetsmiljön för deltagare i verksamheten.

Utvärdering av kommunens övertagande av hemsjukvården ska ske. Utarbetande av kommunala riktlinjer ska bidra till utveckling av verksamheten.

Rekrytering av vissa yrkesgrupper som till exempel socialsekreterare, sjuksköterskor och omvårdnadspersonal har blivit svårare. Det gäller även förmågan att behålla personal då kommuner konkurrerar och bjuder över varandra avseende till exempel lön. Arbetsmarknaden i Norge påverkar också våra rekryteringsmöjligheter.

Ett fortsatt samarbete mellan arbetsgivare och utbildare via Vård- och Omsorgscollege är nödvändigt för fortsatt gemensam syn på kompetenskrav för arbete inom vård och omsorg. Ett intensivt arbete behövs för att göra vård- och omsorgsycket attraktivt och väcka intresse för utbildning.

Inom äldreomsorgens särskilda boenden ökar bemanningen efter Socialstyrelsens föreskrift. Ekonomiska resurser tillsätts under 2015.

Inom en snar framtid blir det möjligt att ansöka om bistånd digitalt som ett alternativ till blanketter.

Alla trygghetslarm för personer i ordinärt boende byts ut för att säkerställa funktionaliteten och bidra till ökad trygghet.

Samhällsnämnden

Verksamheten

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, fysisk planering, bygglov, mark- och fastighetsfrågor, mätningssuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller.

I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids-, kultur- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar, teater, konsthall, bibliotek samt ungdomsgården Kåken.

Nämndens arbete styrs av reglementet fastställt av kommunfullmäktige samt av kommunen antagna mål.

Viktiga händelser

Förvaltningsledning

Frågor rörande kommunens olika fastigheter har varit en viktig fråga detta år. Det har varit både köp och försäljning med olika avtal som grund. Detta påverkar övrig verksamhet i förvaltningen. Satsningar har gjorts i marknadsföring och information med de begränsade resurser som finns att tillgå.

Fritidsverksamhet

Inom fritidens ansvarsområde har mycket kretsat kring underhållsfrågor av de befintliga fritidsanläggningarna, det har visat sig vara ganska stora bekymmer inom bland annat ventilation och brand. Det byggs en hel del också, ridskolan, BMX-/Skatepark, beslut om byggnation av ny idrottsanläggning på Bondsjöhöjden, pistmaskinsgarage på Vårdkasen, ny LED-belysning på Högslettens elljusspår. Det pågår ett arbete med att tillgänglighetsfrämja Sälstens badplats. På Högsletten har den nya enhetschefen tillträtt under sommaren.

Kulturverksamhet

Härnösands kulturplan 2014-2017 antogs i kommunfullmäktige. En ny biblioteksplan skrivs fram. Arrangemanget Världens Liv genomfördes i Härnösand 10 maj. Finalkonsert på Teatern med Nordiska Kammarorkestern och hela Härnösands musikkorps. Konsthallens sommar-utställning med visning av den äkta Matissetavlan. Stor medial uppmärksamhet och besök av franske ambassadören. Spektakulär fasadmålning av konstnären Christina Falkholt.

Bygg och miljöverksamhet

Kommunfullmäktige har beslutat om att inrätta ett kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp på södra Härnön och parallellt har vi tagit fram underlag för att göra tillägg till alla befintliga planer i området. Trafikprogrammet har sänts på remiss. En utställningshandling finns för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Samrådshandlingen för ett nytt industriområde på Västra Saltvik är klar. Sju e-tjänster har lanserats inom bygg-

området. Inventering av enskilda avlopp har genomförts enligt plan. Västra Kanalbron ska bytas ut och projektet entré Syd har fått i uppdrag att se över helheten av området.

Nämndens verksamhetsmål

Demokrati

● ***Kommuninvånarna ska ha god möjlighet till dialog med nämnd och förvaltning i aktuella frågor.***

Samhällsförvaltningen har haft och/eller medverkat i ett antal olika dialogmöten bland annat med kulturplanen som har antagits i KF samt trafikplanen som är ute på remiss under september. Dessutom har dialogen med berörda vid gatuombyggnader ökat, för att öka förståelsen för själva ombyggnationen. Kontakt har tagits med informationsavdelningen för att få hjälp med informationsspridningen. Temakväll för bygglov har genomförts med mycket stort intresse.

Sammantaget görs bedömningen att samhällsnämndens målsättning uppnås.

● ***God tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i kommunens fritids- och kultur- anläggningar samt utemiljöer.***

I samband med ny- och ombyggnationer av gata planeras tillgänglighetsåtgärder för bland annat trafiksäkerhetsprojekten på Hovsgatan och Brunnsbusgatan. Parkentreprenören i samband med ordinarie möte informerats om vilka riktlinjer som finns för tillgänglighetsanpassning.

Fritid försöka bevaka tillgänglighetsfrågorna i samband med projekteringen av ridsportanläggningen. Utredning hur Sälstens badplats ska anpassas för funktionshindrade pågår.

Förvaltningen håller på att upprätta register över befintliga hissar och lyftanordningar.

Sammantaget görs bedömningen att samhällsnämndens målsättning uppnås.

● ***Kommuninvånarna ska kunna ta del av och i högre grad nyttja samhällsnämndens tjänster digitalt.***

Samhällsförvaltningen jobbar med många olika digitala tjänster. Marknadsföringsskärmar har satts upp i kommunala anläggningar

Olika verksamheter inom kulturen jobbar aktivt både med facebook och twitter för att marknadsföra verksamheten. Dessutom levererar förvaltningen mycket nyheter på kommunens hemsida.

Nya funktioner på hemsidan i form av att e-tjänster för

bygglov och livsmedelsregistrering finns att tillgå. Dock saknas integrationen in mot förvaltningens verksamhetssystem. För användaren ser det dock ut som om e-tjänsten fungerar och anmälan kan göras helt digitalt.

Sammantaget görs bedömningen att samhällsnämndens målsättning uppnås.

● ***Det ska finnas god tillgång till attraktiva boendemiljöer i Härnösand.***

Samhällsförvaltningen jobbar mycket aktivt med nya boendemiljöer både i form av nya områden som det ska göras detaljplaner för såsom Lövudden som är ute på granskning inför antagande. Dessutom har ett arbete med LIS, Landsbygdsutveckling I Strandnära lägen, som varit ute på samråd och beslut väntas i samhällsnämnden under september.

Utvecklingen kring södra Härnön och inrättande av nytt verksamhetsområde för VA möjliggör intentionerna i ÖP med att området är ett utvecklingsområde för bostäder. Genom att se över befintliga planer och göra tillägg till dem är det möjligt för befintliga fastighetsägare att utveckla sina fastigheter och med nya detaljplaner att bygga nya bostäder i området. Rutiner har tagits fram som ska gälla hantering av enskilda avlopp under utbyggnadsfasen av VA.

Två markanvisningsavtal finns med potentiella byggare som vill bygga i Härnösand. På befintligt kolonilottsområde vill en exploatör bygga ett större bostadshus anpassat för att kunna bo kvar under senare delen av livet. På en tomt mellan gamla fångelset och västra kanalen vill en entreprenör bygga boende för äldre.

På den så kallade Bryggeritomten håller en exploatör på att bygga radhus havsnära. Kommunen ska enligt detaljplan bygga en gång och cykelväg längs vattnet i anslutning till radhusen. Genomförandeavtal är tecknat med entreprenören att bygga gång och cykelväg åt kommunen direkt nedför radhusen.

Sammantaget görs bedömningen att samhällsnämndens målsättning uppnås.

● ***Människor i Härnösand ska uppleva trafiksituationen som trygg och inte drabbas av olyckor i trafiken.***

Samhällsförvaltningen jobbar med att förbättra trafiksituationen. Dock är många av aktiviteterna försenade eller fördröjda av olika orsaker. Alla vägombyggnader som är planerade beräknas vara klara till årsskiftet. Aktiviteten att införa nya regler att dra ledningar i den kommunala gatan (LIG) och skapa nya handläggningsrutiner är en viktig aktivitet där det pågår diskussioner med HEMAB.

Fysiska gatuombyggnader som kommer att göras under året för att förbättra trafiksäkerheten är övre delen av Brännavägen, Brunshusgatan och Hovsgatan.

Projektet Härnösand entré syd har startat för att se över hela trafiksituationen och gaturummet av Storgatan från E4 till Östra Kanalbron. I detta projekt kommer också bron över Västra kanalbron att bytas ut. Upphandling av bro klar och arbetet kommer att starta sommaren 2015.

Sammantaget görs bedömningen att samhällsnämndens målsättning uppnås.

● ***Härnösandsborna har god tillgång till och tar del av fritidsaktiviteter som stimulerar till god folkhälsa.***

Samhällsförvaltningen jobbar mycket med att tillse Härnösandsbornas tillgång till ett bra utbud av fritidsaktiviteter. Genom direkta aktiviteter såsom Härnösandsklassikern inom fritiden, boksamtal för invandrare och iordningställande av odlingslotter på fastlandet.

Mycket av det som görs inom förvaltningen får indirekta effekter såsom planering av ny anläggning på Bondsjön, nytt garage alpina på vårdkasen, planering nya lås på Högslätten, kartlägga underhållsbehov av fritidsanläggningar.

Indikatorn antal besökare på simhallen uppnåddes inte under andra kvartalet. Målvärdet var satt till 165.000 och det faktiska utfallet blev 123.000 besökare. Från och med hösten 2013 är det första gången som alla besökare mäts och målvärdet byggde på tidigare uppskattningar av antalet besökare.

Indikatorn antal aktivitetsbidrag till ungdomar har ökat för 2014 och när upp till målvärdet, vilket till största delen beror på att fem flera föreningar sökt aktivistbidrag.

Trots att inte antalet besökare på simhallen nås bedömer samhällsförvaltningen att nämndens mål nås med anledning av alla andra åtgärder som görs inom förvaltningen.

● ***Härnösandsborna har god tillgång till och tar del av ett rikt kulturliv, präglat av kvalitet och mångfald och som inspirerar till eget skapande.***

Samhällsförvaltningen ger Härnösandsborna ett stort och framgångsrikt utbud av kultur i olika former. Genom de tre stora kulturhusen teatern, konsthallen och Sambiblioteket nås en mycket stor del av befolkningen. Samtliga kulturhus har uppnått sina indikatorer med besökare etc, vilket är mycket positivt.

Bibliotekets programverksamhet för barn och ungdom samt vuxen publik har framgång med sina program föregående säsong. Programverksamheten för barn samt vuxna fortgår under hösten.

Värens stora händelse på konsthallen är medverkan i Antikrundan och det fantastiska gensvar som detta har givit för konsthallen i Härnösand. Sen stora utställningen som hade premiär 31 maj fick bra genomslag. Inför premiären fanns många frågor rörande säkerhet för tavlor och personal som var nya och som var tvungna att lösas.

När det gäller kulturmiljöer så har arbetet vid Lövudden att kunna synliggöra kulturarvet för industrin på Lövudden stoppats på grund av de miljöutredningar som pågår.

Med allt som pågår inom kulturlivet så gör samhällsförvaltningen bedömningen att samhällsnämndens mål nås.

● **Aktivt stödja ett brett, levande föreningsliv i Härnösand.**

Samhällsförvaltningen har mycket dialog med olika föreningar i det dagliga arbetet. Dialogen med föreningarna är som mest hektiskt i samband med fördelning av tider i idrottshallar och på fotbollsplaner, där flera intensiva möten behövs för att lösa vilken förening som får vilken tid. Dessutom har möten inriktats på föreningar som blivit drabbade av stormen Ivar.

Den dialog som för tillfället är viktigast är den med de två föreningarna på Bondsjön och Härnösands Alpina, där kontinuerliga möten hålls i samband med projektering och byggande. Dessutom pågår ett arbete med dialoger kring utvecklingen av servicebyggnaden på Högsåten samt föreningars önskan att bygga en överbyggnad med omklädningsrum över NHL rinken.

Inom kulturen har arbetet med bidragen för kultursatsningen givit bra resultat. I implementeringen av den nya kulturplanen kommer föreningar att vara viktiga för att kunna utveckla Härnösand som kulturstad.

Sammantaget gör att utifrån de resurser som finns som jobbar inom fritids- och kultursektorn att samhällsnämndens ambitionsnivå uppfylls.

◆ **Tillgängligheten till Härnösands natur- och friluftsområden ska vara god.**

Samhällsförvaltningen jobbar utifrån de resurser som finns tillgängliga att öka tillgängligheten i natur och friluftsområden. Försäljning av Naturguiden har gått över förväntan med 485 st (indikatorns mål >200 st). Dessutom pågår ett samarbete med Länsstyrelsen och arbetslivsförvaltningen för att inventera och åtgärda bristande skyltning. Resultatet visar på stora brister i skyltningen som kommer att ta flera år att åtgärda, men nuvarande resurser.

I samband med den förestudie som har påbörjats och som ska vara klar i september angående möjligheten att utveckla natur- och friluftsområden kommer frågor inom detta verksamhetsområde att belysas ytterligare.

Samhällsförvaltningen gör bedömningen att utifrån de resurser som finns till samhällsförvaltningens förfogande så kommer endast nämndens mål delvis att uppfyllas.

● **Fler barn och ungdomar tar del av kommunens kultur- och fritidsverksamheter.**

Inom samhällsförvaltningen finns det ett stort fokus på barn och ungdomar olika aktiviteter. Utvecklingen av olika aktiviteter inom ungdomsverksamheten och framför allt kåken pågår ständigt. Ny målgrupp är aktiviteter för mellanstadiet på lördagar mellan kl 12-18. Under stadsfesten hade kåkens personal ett tält inne på festivalområdet som var drogfritt och som besöktes av väldigt många ungdomar.

Indikatorn med besökare på Kåken nästa fördubblades mot målvärde på grund av den tillströmning som var under sommaren både på stadsfesten och på den ordinarie verksamheten på kåken. Under sommaren har utflykt gjort Gröna Lund. Under september kommer även Skate/BMX parken att invigas, vilket kommer att medföra en stor ökning av besökare till området runt Kåken. Dessa kommer dock inte kunna ingå i besöksstatistik på Kåken, om det inte görs några direkta arrangemang.

Samhällsförvaltningen gör bedömningen att samhällsnämndens mål kommer att uppfyllas.

● **Dricksvatten ska vara långsiktigt tryggt och vattenförekomster ska ha god status.**

Samhällsförvaltningen jobbar för att vatten i kommunen ska ha god status. Inventering av enskilda avlopp har gjort på över 200 fastigheter i området Södra Fällöudden Svartvik, Prästhushamn och Sågsand. Dessutom sker normalt tillståndsgivning av enskilda avloppsanläggningar som inkommer till förvaltningen.

Samhällsförvaltningen är med i den granskning som görs av vattenskyddsområdet Bondsjön- Långsjön som HEMAB har initierat. Dessutom har förslag till nytt VA område för södra Härnön arbetats fram och som har beslutats i KE, men överklagats. Detta tillsammans med den långa process som finns rörande vattnet på Nickobostrand gör att vattenfrågor rent generellt har relativt stort fokus på förvaltningen för närvarande.

Samhällsförvaltningen gör bedömningen att samhällsnämndens mål uppnås.

◆ **Sårbarheten för översvämningar minskar genom effektiv dagvattenhantering.**

Samhällsförvaltningen jobbar med dagvattenhanteringen på flera olika fronter. Genom att se över dagvatten och snötipp i samband med förprojektering av industriområdet Västra Saltvik är förhoppningen att användningen av nuvarande snötipp som ligger i ett bostadsområde kan minska.

Dessutom håller HEMAB och förvaltningen på att utreda ansvarsfrågan för dagvatten. Utredning har dock inte fortskridit i önskad takt. Fastighetsägaren ansvarar för dagvatten på fastigheten och VA huvudmannen för bortforsling från anslutnings-

punkt. Dessutom pågår ett arbete med att hitta område att göra en dagvatteninventering på 2015.

Samhällsförvaltningens bedömning är att nämndens mål rörande dagvatten delvis uppnås.

Kund- och världsmedborgare

◆ *Samhällsnämndens stöd och information till företag ska vara god.*

Analys

Samhällsförvaltningen jobbar mycket med information utifrån de informationsresurser som står till förfogande. Dessutom jobbar förvaltningen mycket tillsammans med kommunstyrelseförvaltningens näringslivsenhet i olika utvecklingsfrågor rörande företag. Arbete pågår med bland annat att göra ett flödesschema för skyltning utifrån skyltpolicyn som nyligen antogs för att bland annat företag lättare ska kunna förstå policyn.

Samhällsförvaltningen gör bedömningen att informationen är mycket god utifrån de förutsättningar som finns, dock görs bedömningen att målet endast delvis uppnås.

◆ *Härnösands kommuns miljöarbete är känt i kommunens verksamheter och bland medborgarna.*

Miljöfrågor har prioritet upp genom den högre målsättning som finns på nämnden. Detta har medfört att fler aktiviteter görs inom miljöområdet. Genom bland annat Earth Hour ges klimat och miljöfrågan.

Informationsinsatser görs via webben och via olika arrangemang inom energi- och klimatrådgivningen.

◆ *Strukturen för gång och cykel i centrum är funktionell och attraktiv.*

Samhällsförvaltningen håller på med ett grundjobb med bland annat trafikstrategi som sedan kan utmynna i en framtida GC-plan. De investeringar som görs under året i form av trafiksäkerhetsåtgärder gör att funktionen för gång och cykel blir bättre.

Bedömningen är att förvaltningen tänker och planerar för en bättre struktur för gång och cykel, men de faktiska investeringarna som görs är inte på den nivå att framför allt cykel i centrum är funktionell och attraktiv. Den framtida ombyggnaden av Storgatan i Härnösand entré syd kommer att ha en positiv inverkan på framkomligheten för gående och cyklande trafikanter.

Samhällsförvaltningens bedömning är att samhällsnämndens mål om att strukturen för gång och cykel i centrum är funktionell och attraktiv endast delvis uppnås.

◆ *Andelen persontransporter med bil minskar till förmån för gång- cykel- och kollektivtrafik.*

Indikatorerna för nämndsålet är inte kända och det går i dagsläget inte att göra någon säker bedömning av målet. Det finns investeringsprojekt med statsbidrag för trafiksäkerhetsåtgärder Brännavägen och Brunnsbusgatan, som kommer att bygga ihop befintliga GC-vägar till hela stråk.

Samhällsförvaltningens bedömning är att nämndens mål delvis uppnås.

● *Energianvändningen i kommunens verksamheter ska minska.*

Samhällsförvaltningen jobbar med att minska energiåtgången i sina egen verksamhet för befintlig verksamhet med olika små åtgärder. Åtgärder som är aktuella är byte av lampor till LED på konsthallen. Aktiviteten att minska isens tjocklek på Höglätten har inte lyckats genomföras 2014, utan kommer att ske 2015. Dessutom håller fritiden på att byta ut lampor och armatur på ett motionsspår.

Indikatorerna som finns är på årsbasis och gäller för hela kommunen där samhällsförvaltningen är en liten del. Bedömningen är att samhällsförvaltningen når upp till nämndens mål för den egna verksamheten.

● *Ge snabb och professionell handläggning av ärenden.*

Samhällsförvaltningen försöker hela tiden ge snabb och professionell handläggning av ärende. Arbete har påbörjats för servicegarantier och mall är framtagen tillsammans med kommunstyrelseförvaltningens näringslivsenhet som ska kalla till projektgruppsmöte.

Samhällsförvaltningen gör bedömningen att samhällsnämndens mål uppnås.

Process

● *Nämnd och förvaltning arbetar strukturerat för att förverkliga kommunens mål och samhällsnämndens reglemente.*

Samhällsförvaltningen jobbar mycket strukturerat utifrån med de resurser och förutsättningar som ställs till förvaltningens förfogande. Förvaltningen genomförande av en utvecklingsdag för alla förvaltningens medarbetare, med ett tydligt kundfokus, är tanken att öka förvaltningens förmåga att se behoven utifrån kundens perspektiv.

Under sista veckan i augusti anordnas två utbildningar för förvaltningens chefer innehållande kommunal formalia samt kommunens arbete med mål.

Samhällsförvaltningen gör bedömning av samhällsnämndens mål uppfylls.

● **Utvecklade samverkansformer med kommunens nämnder, bolag och externa aktörer.**

Samhällsförvaltningen samarbetar löpande med alla externa och interna aktörer som kan göra att det kommunala uppdraget och målen nås. För att minska rökningen har samverkansmöte hållits med skolförvaltningen. Inom kulturen har många nya kontakter och samverkan inletts i samarbetet kulturhuvudstadsåret 2014. Dessutom hade premiären 31 maj på konsthallen lett till en rad olika samarbeten både internt och externt för att med konsthal- len små resurser åstadkomma en nationell händelse.

Samhällsförvaltningen bedömer att målet är uppfyllt.

◆ **Alla medarbetare ska regelbundet engageras i att kartlägga processer och förverkliga förbättrings- sidéer.**

Samhällsförvaltningen har inte resurser som gör att alla medar- betare regelbundet engageras i att kartlägga processer. Det som framför allt saknas är processtöd. I arbetet med att förverkliga förbättringsidéer är arbetet mer på gång och det sker många små ständiga förbättringar, men arbetet skulle behöva intensifieras. Förvaltningen jobbar dock bara i mycket begränsad omfattning strukturerat med det ständiga förbättringsarbetet, utan det sker utifrån varje ledares kompetens.

På utvecklingsdagarna arbetades fram ett antal olika förbättringar inom områdena fritid, kultur samt bygg och miljö. Dessa har sammanställts och sammanställningen har skickats ut till respektive chef. De idéer som ska göras ska inarbetas i verksam- hetsplanen för 2015.

Samhällsförvaltningen bedömer att målet delvis är uppfyllt.

Medarbetare

● **Organisationskultur- och värdegrundsfrågor är ständigt aktuella.**

Samhällsförvaltningens utvecklingsdag gjorde stor skillnad i hur medarbetarna känner till kommunens värdegrund. Detta tillsammans med att samhällsförvaltningens ledningsgrupp varit på utbildningsdagar för kulturutveckling. Samtliga chefer inom samhällsförvaltningen har från och med 9 september deltagit i de centralt planerade utbildningsdagarna i värdegrundsfrågor.

Samhällsförvaltningen bedömer att målet uppfylls.

◆ **Alla chefer är goda ledare.**

Samhällsförvaltningens ledare behöver en balans mellan de krav som arbetsgivaren ställer och de resurser som tilldelas. Idag bedöms att det finns större krav än vad som är möjligt med de resurser som finns till förfogande. Alla området inom samhällsförvaltningen har fått ökade krav på utveckling och/eller nya verksamheter.

Inom fritid har en chef rekryterats till Högslettens sportcentra, vilket på sikt kommer att ge bättre möjlighet att en god ledare. Inom kulturen har en ordinarie bibliotekschef rekryterats. Kraven ökar dock, vilket gör att förutsättningarna för att vara god ledare inte alltid ökar lika mycket som förändringarna i sig skulle medföra.

På bygg och miljö är arbetsbelastningen för medarbetarna med stort antal myndighetsärenden blandat med många stora utvecklingsprojekt. Den anstängda arbetsituationen medför att förutsättningarna för chefen att vara god ledare och samtidigt handlägga många ärenden är svår.

Samhällsförvaltningen bedömer att nämndens mål delvis uppfylls, på gränsen till att inte bli uppfyllt. Görs inte åtgärder inom en svar framtid och situationen bara förvärras lite, kommer målet att bedömas som att det inte kommer att uppfyllas.

◆ **Skillnader i löne-, utvecklings-, och utbildningsmöjligheter som beror på någon av diskrimineringsgrunderna ska inte förekomma.**

Inget specifikt jobb har gjort och det finns inga indikationer på att det förekommer någon diskriminering.

Samhällsförvaltningen bedömer att målet är uppfyllt.

Ekonomi

● **God ekonomisk hushållning – Soliditeten ska öka.**

Samhällsförvaltningen försöker i den löpande verksamheten ta hänsyn till god ekonomisk hushållning. I det praktiska arbetet rör det sig om att sköta om kommunens anläggningar samt att göra investeringar på ett sådant sätt att de uppfyller kravet om god ekonomisk hushållning. Samhällsförvaltningen har ingen balansräkning varför soliditeten inte kan mätas.

Samhällsförvaltningen bedömer att nämnden mål uppfylls.

● **Ekonomi och verksamhets- uppföljning präglas av en analys av hög kvalitet.**

Samhällsförvaltningen gör bedömningar och analyser på många olika områden. En viktig analys har varit kommunens SCB enkät i samhällsförvaltningens perspektiv.

Samhällsförvaltningen bedömer att nämndens mål nås.

◆ **Alla som verkar inom samhällsnämnden ska ha förståelse för god ekonomisk hushållning.**

Samhällsförvaltningen har inte gjort några speciella utbildnings- och fortbildningsinsatser under året. Det finns inget planerat utöver sedvanlig lärande i samband med den ekonomiska- och verksamhetuppföljningen.

Samhällsförvaltningen bedömer att målet delvis uppfylls.

Ekonomi

Utfall

Resultat (mnkr)	Utfall aug 2014	Utfall aug 2013
Intäkter	13,2	11,5
Kostnader	-107,7	-105,1
Nettokostnad	-94,5	-93,6
Skattemedel	97,0	96,5
Resultat	2,5	2,9

Samhällsförvaltningen visar ett överskott om 2,5 mnkr för perioden, vilket är 0,4 mnkr lägre än året innan. Mellan åren har intäkterna ökat med 1,7 mnkr. Detta beror till stor del på ökade intäkter på Simhallen, men också intäkter för fastighetsmark samt ersättningar från kommuner och andra bidrag. Kostnaderna har ökat med 2,6 mnkr mellan åren. Driftkostnader av flertalet fritidsanläggningar har ökat så även på Sambiblioteket, liksom kostnader för annonsering inom förvaltningen och en kostnad för byte av enskilt vatten till kommunalt vid Nickebostrand. Periodiseringen av skattemedel skiljer sig med 0,5 mnkr mellan 2013 och 2014.

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsuppföljning (mnkr)	Nettokostnad aug 2013	Nettokostnad aug 2014	Skattemedel aug 2014	Resultat aug 2014
Samhällsnämnd	-0,8	-0,7	0,7	0,0
Förvaltningsledning	-8,2	-8,6	8,9	0,3
Fritidsverksamhet	-25,9	-26,3	26,6	0,3
Kulturverksamhet	-16,2	-17,3	17,2	-0,1
Bygg och miljöverksamhet	-42,5	-41,6	43,6	2,0
Summa	-93,6	-94,5	97,0	2,5

Förvaltningsledningens överskott beror på att kostnaderna för annonsering, inköp och oförutsedda kostnader inte uppkommit till den budgeterade nivå som skattemedlen medger. Dessutom finns medel avsatta för den nya organisationen som startade i maj/juni 2014.

Fritidens verksamheter ger tillsammans ett tillfälligt mindre överskott, vilket beror på att periodiseringen av skattemedel inte följer verksamhetskostnaderna fullt ut för perioden.

Kulturverksamheten visar ett mindre underskott. Teaterns intäktsunderskott kompenseras av låga personalkostnader samt återhållsamhet vid inköp på Sambiblioteket.

Bygg och miljöverksamheterna ger tillsammans ett relativt stort överskott. Periodiseringen av skattemedlen följer inte entreprenörernas betalplan, vilket kommer att jämna ut sig på helårsbasis. Personalkostnaderna ligger lägre än budget och det beror främst på sjukdom och tjänstledigheter som ännu arbetats upp. Bostadsanpassningen bidrar till överskottet, vilket även intäkter på bygglovsverksamheten gör.

Prognos helår

Verksamhetsuppföljning (mnkr)	Skattemedel	Intäkter	Kostnader	Prognos-tiserat resultat	Föregående prognos, T1
Samhällsnämnd	1,1	0	-1,1	0,0	0,0
Förvaltningsledning	13,7	1,0	-14,3	0,4	0,1
Fritidsverksamhet	38,2	10,2	-48,6	-0,2	-0,1
Kulturverksamhet	25,3	1,6	-27,4	-0,5	-0,4
Bygg och miljöverksamhet	68,3	8,4	-75,6	1,1	0,4
Summa	146,6	21,2	-167,0	0,8	0,0

Samhällsförvaltningen prognostiserar ett totalt överskott om 0,8 mnkr för 2014.

Förvaltningsledningen prognostiserar med ett överskott om 0,4 mnkr. Intäkter för fastighetsuthyrning och arrenden håller en högre nivå än budgeterat, vilket genererar ett överskott på helåret. Medel finns avsatta centralt för ökade personalkostnader inom Bygg och miljö samt fritid för att täcka omorganisationen inom förvaltningen vilka lyfts fram här.

Fritidsverksamhetens prognos visar på ett underskott om 0,2 mnkr, problem med vattenskadorna på både Höglätten och Smitingen kommer att generera kostnader för förvaltningen. I prognosen har det endast tagits höjd för utredningskostnader och inte för de kommande kostnaderna för åtgärder då storleken på dessa inte kan uppskattas i dagsläget.

Kulturverksamheten prognostiserar med ett totalt underskott om 0,5 mnkr på helåret. Teatern når inte upp till det budgeterade intäktskravet 2014.

Bygg och miljöverksamhetens prognos visar på ett överskott om 1,1 mnkr. En stor del av detta kommer från intäkter avseende försäljning av skog som en följd av stormen som drog fram hösten 2013. De intäkter som den stormfällda skogen genererar detta år betyder att det inte kommer att ge några intäkter kommande år. Bostadsanpassningen bidrar med ett överskott och även intäkter som når över budgeterad nivå inom bygglovsverksamheten, vilket är positivt men även ett resultat av hög arbetsbelastning.

Investeringar

Investeringar (mnkr)	Investering aug 2013	Investering aug 2014	Årsbudget 2014	Årsprognos 2014
Förvaltningsledning	0,0	0,0	0,6	0,6
Fritidsverksamhet	9,0	4,2	8,6	10,3
Kulturverksamhet	0,1	0,0	3,4	0,3
Bygg och miljöverksamhet	18,6	12,2	37,1	25,5
Summa	27,7	16,4	49,7	36,7

Samhällsförvaltningens investeringsutgifter uppgår den sista augusti till 16,4 mnkr. Utfallet är fördelat enligt följande:

- Förvaltningsledning 0,0 mnkr
- Fritiden 4,2 mnkr
- Kultur 0,0 mnkr
- Bygg och Miljö 12,4 mnkr

Utfall

Under fritidsverksamheten är den största investeringsutgiften 3,5 mnkr på Skate/BMX-parken, det har också gjorts mindre investeringar i nya träningsmaskiner och spinningcyklar på simhallen samt investering på Vårdkasen där en liftstolpe renoverats. Bygg och miljö totala investeringsutgifter uppgår till 12,4 mnkr. Den största investeringsposten för närvarande ligger på Verkstadsvägen, ny gata med 3,6 mnkr, Brunnsbusgatan E2 med 1,8 mnkr, Kaptensgatan etapp 2 med 1,7 mnkr, Kyrkogårdsvägen 0,8 mnkr, Aspvägen 0,8 mnkr och kaj Skeppsbron 0,7 mnkr. De resterande 2,7 mnkr avser mindre investeringsutgifter i ett antal projekt samt projekterings- och uppstartskostnader i ett flertal projekt.

Prognos - väsentliga avvikelser

Prognosen för investeringsutfallet är 36,7 mnkr, vilket gör att förvaltningen kommer att hålla sig inom tilldelad budgetram. Inom kulturverksamheten kommer investeringarna på teatern inte att göras 2014 utan skjuts på framtiden, däremot göras det allmänna investeringar som inköp av mixerbord och installation av utrymningslarm. En fördyring av byggnationen avseende Skate/BMX parken gör att prognosen hamnar på 5,2 mnkr, vilket är 3,0 mnkr mer än budgeterade medel. Utgiften för pistmaskinsgaraget beräknas uppgå till 2,3 mnkr, vilket är 1,3 mnkr mer än budgeterat. Täckning för denna utgift tas från bland annat utemiljön på Högsållan. Diskussion pågår med Kommunfastigheter om att förhyrning av pistmaskinsgaraget ska ske istället för att ta det som en investering. Kaptensgatan E2 är nu slutförd och ska slutbesiktigas i slutet av september, investeringen hamnar 1,2 mnkr över budgeterad nivå för året. Prognosen för projektet kring Kolonilotter på Änget överstiger budget med 1,4 mnkr, orsaken är att åtgärder på kringliggande gator har lagts in i projektet. Utgifter avseende Västra Kanalbron under 2014 avser endast projekterings och utredningskostnader, vilket ger ett överskott på 5 mnkr. Investeringar på kanaludden avvaktas till detaljplanen färdigstälts.

Framtiden

Förvaltningsledning

Samhällsförvaltningen har inför kommande år att förhålla sig till de ökade krav som ställs på förvaltningen samtidigt som bemanningen i stort sätt är densamma. Det finns ett stort behov av information och marknadsföring av förvaltningens verksamheter. Dessutom behöver förvaltningen jobba med kundundersökningar och nöjdhetsindex av olika slag i verksamheten. De kommande åren behöver verksamhetssystem införas och/eller befintliga att bytas i verksamheten.

Fritidsverksamhet

Mycket inom fritiden kommer framöver att kretsa kring att inventera, prioritera och hantera våra befintliga fritidsanläggningar. Vi kommer också arbeta mot att bli effektivare både som organisation och energinyttjare.

Kulturverksamhet

Introduktion av kulturplanen genomförs och biblioteksplanen beslutas. Ett nytt biblioteksdatasystem köps in. Poesifestivalen genomförs som en del av kulturhuvudstadsåret. Teatern breddar sitt utbud med bla fler barn- och familjeföreställningar och skolbio införs. Utställningen av Qvistska samlingen med visning av Matissetavlan fortsätter, planer finns även att visa tavlor av Picasso och Chagal.

Bygg och miljöverksamhet

Årets investeringar ska slutföras, bl a Verkstadsvägen, Hovsgatan, Brännavägen och nytt kolonilottsområde. Många viktiga utredningar om våra kajer och broar ska sammanfattas och slutföras. Fortsatt process för att förankra trafikprogrammet och bearbeta remissynpunkter. Insatser för detaljplanering av nya bostadsprojekt krävs. Inom byggområdet är det många bygglov som ska följas upp. Planering och genomförande av en sanering av naturområdet på Lövudden krävs innan den nya detaljplanen kan förverkligas. Rutiner och arbetssätt behöver ses över på flera områden då våra resurser inte räcker till för att klara alla behov.

Arbetslivsnämnden

Verksamheten

Arbetslivsnämnden har ansvar för vuxenutbildning i form av Kommunal Vuxenutbildning, Lärvox, Svenska för Invandrare, Yrkehögskola samt Lärcentrum. Även integration, mottagning av nyanlända samt sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden ingår i nämndens uppdrag med syfte att bryta utanförskap och stödja medborgarna till egen försörjning. En meningsfull sysselsättning bidrar till utveckling av individen, miljön och kommunen som helhet.

Viktiga händelser

Inom förvaltningen fortsätter vi arbetet med att utveckla ledning och styrning, arbetssätt och informationsvägar i den nya organisationen. Vi arbetar med strategiska medarbetare och kommer att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Arbetslivsförvaltningen hade 76 årsarbetare i augusti (anställda på AB-avtalet) och 282 personer, motsvarande 182 årsarbetare i arbetsmarknadsåtgärder (sysselsättningsavtalet BEA).

Sjukskrivningsnivåerna bland personalen ligger på en låg nivå, 1,5 % i augusti.

Sjukfrånvaron bland personer i arbetsmarknadsåtgärder är av naturliga skäl högre, då personerna inte sällan har en bakgrund av sjukskrivning eller andra anledningar som gör att de står längre ifrån arbetsmarknaden. I denna grupp var sjukfrånvaron 6,6 % i augusti.

Arbete & Integration

Samarbeten med olika aktörer står bakom de viktigaste händelserna inom verksamhetsområdet Arbete & integration och är till stor del en förutsättning för den verksamhet som bedrivs då ca 70 % av verksamheten finansieras av externa aktörer.

Två nya projekt i samarbete med Arbetsförmedlingen har startats: Integrationskoordinator för mottagande och integration samt Kom-i-gång med jobsatsning på att skapa möjligheter till personer aktuella med långvarigt ekonomiskt bistånd för utveckling via arbete. Jobsatsningen görs i samarbete med socialförvaltningen och har som mål att ge möjligheten till arbete för upp till 100 personer. Vid slutet av augusti hade detta förverkligats för 31 personer.

Fram till 31 augusti har närmare 800 personer haft någon form av sysselsättning genom Arbete & Integration. Antalet anställda med sysselsättningsavtalet BEA var till augusti 282 personer. År 2013 sysselsattes 271 personer. Under 2014 är långtidarbetslösheten en prioriterad politisk fråga, samtidigt som ett fortsatt aktivt arbete sker för att ungdomar ska utvecklas genom olika aktiviteter, praktik och anställningar.

Genom avtal med socialförvaltningen sköter Resursgruppen om vaktmästartjänster, samt driften av kioskerna på Ångecenter och Härnögården.

Vuxenutbildning

Inom vuxenutbildningen engageras elever i värdegrundarbetet och tillsammans med elevrådet ligger fokus på mänskliga rättigheter i Sverige, särskilt utifrån kvinnors rättigheter och jämställdhet.

En utveckling pågår så att såväl elever som personal ska ha tillgång till den individuella studieplanen i digitalt format. Möjlighet att göra webbansökan till Komvux håller på att utvecklas för att prövas inför kursstart januari 2015.

Antalet SFI-elever fortsätter och öka ytterligare och är i augusti ca 200 elever. Under hösten bedrivs SFI med hälsoinriktning med statsbidrag från Skolverket och anpassas för personer med traumatisk bakgrund som posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Genom ett regionalt samarbete för SFI med arbetsmarknadsutbildning (AUB) bedrivs SFI med AUB inriktning skog i Härnösand för ca 15 elever. Utbildning pågår under april-september.

Samtliga lärare inom SFI och Svenska grundläggande har fortbildats kring betyg och bedömning med Nationellt centrum för svenska som andraspråk. Satsningar har skett på att utbilda personalen om hedersrelaterat våld och förtryck.

Vid skolstarten i augusti gjordes en geografisk samordning av Lärvox verksamhet med Komvux för att skapa större möjligheter till integration och samarbete.

I mars startade lärlingsutbildning för Kretslopparbetare i samarbete med HEMAB, där 8 personer varvar studier med praktiskt arbete.

Vård- och omsorgscollege har hållit i en dialogträff med arbetsgivare och utbildning.

Ett samarbete med Stockholms Tekniska Institut, STI, har inletts och de har huvudansvaret för utbildningen Kyl- och värmepumpstekniker med start hösten 2014.

I juni tilldelade Energimyndigheten Härnösands kommun ett ramavtal för utbildning och utbildningsmaterial för certifiering av installatörer av anläggningar för förnybar energi.

Nämndens verksamhetsmål

Demokrati

● *Människor i behov av personligt stöd får kvalitetssäkrade insatser*

För samtliga elever i vuxenutbildningen upprättas individuella studieplaner och för samtliga deltagare inom arbetsmarknadens verksamhet upprättas en handlingsplan.

Planerna förankras med samtliga medarbetare och samordnas, utvecklas och följs upp på individnivå. Särskilt viktigt är att ingen lämnas utanför därför kommer uppsökande verksamhet att göras.

● *Personer som vill studera vägleds till rätt utbildning*

Alla elever inom Komvux erbjuds studie- och yrkesvägledning.

Deltagare inom Arbete och Integration erbjuds studie- och yrkesvägledning vid önskemål om studier när den individuella planen upprättas.

● *Medarbetare och politiker är tillgängliga med snabb och tydlig information*

Inom förvaltningen jobbar vi med att förbättra vår information på hemsidan och i nyhetsbrev. En utbildning för all personal i kommunens mail-system, First Class, och TRIO, telefonhantering, pågår. Nödvändigheten av att lämna meddelande på telefonsvarare när man är upptagen ingår i utbildningen och dessutom tas detta upp på olika möten.

Alla förtroendevalda får information om kommunens telefon och e-postsystem i början av mandatperioden. Informationen har repeterats i samband med införande av digitala handlingar.

● *Erbjuda utbildningar och aktiviteter som underlättar till sysselsättning*

Alla elever inom Komvux erbjuds studie- och yrkesvägledning. Deltagare inom Arbete och Integration erbjuds studie- och yrkesvägledning vid önskemål om studier när den individuella planen upprättas. I detta arbete görs en analys av arbetsmarknadsläget och möjligheten att få arbete. Yrkehögskolans utbildningar leder i stor utsträckning till arbete. Arbetsmarknadsutbildningen SFI och skog är också ett exempel på en utbildning med goda chanser att komma in på arbetsmarknaden.

● *Bidra med att förbättra tillgänglighet till friluftsområden*

Arbetslivsförvaltningens medarbetare från Resursgruppen och Trappan gör ett omfattande arbete vid kommunens fritidsområden. Några exempel är området vid Västanå med Eksjödammen, olika skidanläggningar, vårstädning m m vid badplatserna Svartvik, Byviken, Sågsand, Brånsviken och Grösjön, Smitingen-Härnöklubb samt röjning kring Gädeåleden och kanotleder.

På detta sätt bidrar vi i allra högsta grad till bättre tillgänglighet av friluftsområden

Kund- och världsmedborgare

● *Kvalitetssäkrade och individanpassade utbildningar erbjuds*

Vuxenutbildningen erbjuder flexibel utbildning anpassad efter individens behov och förutsättningar utifrån arbetsmarknadens

behov. Vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. Ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs vid förvaltningen för att bedöma resultat och måluppfyllelse och för att utveckla arbetsprocesser

Andelen behöriga lärare inom vuxenutbildningen är 95 procent. De nya behörighetsreglerna för lärare har gjort att efterfrågan av yrkeskompetensen inte motsvarar tillgången på arbetsmarknaden, varför det kan ta lite längre tid att uppnå målet fullt ut.

Yrkehögskolan utvärderar genomgående sina kurser och arbetar kontinuerligt med utbildningarnas kvalitet.

● *Bidra till att långtidsarbetslösheten minskar*

Arbetslivsförvaltningen, Arbete och Integration, arbetar med att stödja människor som står utanför arbetsmarknaden. Vid samsättningsarenor både internt och externt och inom näringslivet finns personer som arbetsprövas, arbetstränas och erbjuds språkträning.

Under januari-augusti 2014 har Arbetslivsnämndens verksamheter skapat anställning genom beredskapsavtalet inom kommunal verksamhet eller inom näringslivet för 284 personer. Samarbetet mellan Arbete och integration och Socialförvaltning, Kom i gång/Jobbsatsning har hittills gett 31 personer arbete i stället för försörjningsstöd.

Antalet öppet arbetslösa i mer än 6 månader var i augusti 196 personer jämfört med 169 personer vid årets början. Trots omfattande och riktade insatser från kommunens sida har konjunkturen och andra, externa faktorer gjort så att andelen långtidsarbetslösa under 2014 ökat med 16 %. Dock gör vi bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

Genomförda insatser har gjort att den totala arbetslösheten har minskat. Särskilt tydligt är detta för ungdomar där arbetslösheten har minskat med 23 procent under ett år.

◆ *Använda miljövänliga transporter och redskap*

Nya fordon som köps/ leasas är miljövänliga. Vissa äldre redskap är inte miljövänliga och kommer därför att bytas ut.

Resor med bil i tjänsten bokas hos kommunens bilpool med miljöbilar eller med kollektivtrafik.

Arbetslivsförvaltningen använder de kommunala ramavtalen och vid inköp prioriteras miljövänliga alternativ. Bedömning sker vid varje inköp.

Bedömningen är att målet inte kommer att kunna uppfyllas fullt ut eftersom det kommer att ta ytterligare något år att byta ut icke miljövänliga redskap till miljövänliga alternativ. Utbytet kommer att ske så snart ekonomin tillåter.

● **Tillämpa återvinning och återbruk i all verksamhet**

Arbetslivsförvaltningen bedriver återvinning och återbruk vid Kretsloppsparken i samarbete mellan Arbete och Integration och HEMAB och med Erikshjälpen. Verksamheten har pågått sedan halvårsskiftet 2013 och utvecklas hela tiden. Den senast startade verksamheten är restaurering av cyklar.

Arbetslivsnämnden har infört digitala handlingar vilket minskar antalet pappersutskrifter.

Tillsammans med övriga förvaltningar i Johannesbergshuset och fastighetsägaren arbetar vi fram ett system för förbättrad avfallshantering med bland annat sortering av matavfall i personalkafeterian.

● **Systematiskt följa upp alla deltagare i verksamheterna**

Inom alla verksamheter pågår förbättringar av uppföljning och utvärdering.

Vuxenutbildningens nya utvärderingssystem startade i januari. Uppföljningarna kommer att inriktas mot kvaliteten inom vuxenutbildningen och följa upp både nationella och kommunala mål. Kursutvärderingarna är en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Arbete och integration arbetar med uppföljning löpande och använder därvid ett system med flödesscheman som stöd.

Process

● **Mål och verksamhetsplaner är väl kända av medarbetarna**

Mål och måluppfyllelse är den stående punkt på förvaltningsträffar, verksamhetsmöten och arbetsplatssträffar.

Samtliga chefer har deltagit i en kommunövergripande utbildning i offentlighetsprincipen.

● **Alla medarbetare tillämpar inkluderande synsätt**

I Arbetslivsförvaltningens nya organisation har helhetstänkandet varit en huvudprincip. Vi betonar detta i arbetsmiljöarbetet och i allt utvecklingsarbete.

Utbildning med fokus på Supported employment och andra metoder som gynnar de deltagare som finns i verksamheten har genomförts.

Inom vuxenutbildningen har en arbetsgrupp bildats för att titta på samverkan inom ämnen. Ett första förslag är att titta på de processer som finns inom respektive ämneslag på den egna arbetsplatsen.

● **Systematiskt kvalitetsarbete med uppföljning tillämpas kontinuerligt**

De olika verksamheterna har utvecklat sitt kvalitetsarbete. En modell för att lyfta fram kvalitetsförbättringsidéer och förslag används inom yrkeshögskolan och kommer att stå modell för övriga verksamheter. Vuxenutbildningen genomför en utvärdering av införandet av de nationella målen i verksamhetsplanen i slutet av året. Arbete & Integration planerar gemensamma träffar för att utveckla kvalitetsarbetet.

Medarbetare

● **Organisationskultur- och värdegrundsfrågor är ständigt aktuella i kommunens utvecklingsarbete**

Anpassning och utveckling av arbetssätt och informationsvägar i den nya organisationen är en ständigt aktuell fråga. Ett utvecklingsarbete bland personalen för att utbilda och arbeta mot strategiska medarbetare pågår och planeras bli en del i verksamheten. Grunden till arbetet är de förbättringsområden som identifierades i den arbetsmiljöundersökning som Previa genomförde 2013. Under 2014 genomförs en kommunövergripande medarbetarenkät.

● **Medarbetarna i Härnösands kommun har chefer som är goda ledare**

Förvaltningen har genomfört en omorganisation som syftar till att stärka ledning och styrning. Cheferna kommer att delta i olika chefsprogram och i kommunens kulturutvecklingsarbete. Vi tror därför att 2014-års medarbetarenkät kommer att visa på en positiv utveckling.

● **Skilnader i löne-, utvecklings-, och utbildningsmöjligheter som beror på någon av diskrimineringsgrunderna ska inte förekomma**

I förvaltningens arbete med integration har vi ständig focus på anti-diskriminering. Alla ska ha samma möjligheter oavsett kön, läggning och bakgrund.

En lönekartläggningen utifrån Jämställdhetslagen kommer att genomföras på kommunövergripande nivå.

Ekonomi

● **God ekonomisk hushållning - Soliditeten ska öka**

Budgetuppföljning med reviderad årsprognos görs varje månad sedan ett par år tillbaka. Genom ett aktivt och utåtriktad arbete med nya och gamla samarbetspartners har vi ett utfall på +3 mnkr vid augusti månads utgång. Prognosen är att vi ska ha ca +0,7 mkr vid årets slut.

Vid våra förvaltnings- och verksamhetssträffar är ekonomi en stående punkt, som oftast väcker intresse och diskussion.

● **Härnösand ska vara en kommun där uppföljningen präglas av en analys av hög kvalitet**

Ekonomisk analys för arbetslivsnämndens verksamheter görs månadsvis av budgetansvariga chefer med stöd av förvaltningsekonom. Förvaltningen följer och utvecklar den struktur för budgetföljning som togs fram i diskussion med nämnden under 2013.

Då ekonomisystemet fått ny struktur under våren uppdateras och förbättras samtidigt analysverktygen för cheferna

● **Alla som verkar inom kommunen ska ha förståelse för god ekonomisk hushållning**

Processkartläggning av processen för månadsboklut har tagits fram och presenterats för chefer inom Arbetslivsförvaltningen. För förvaltningens medarbetare är ekonomi en stående punkt på de månatliga förvaltningsträffarna. Där presenteras det ekonomiska läget samt framtida utmaningar.

Ekonomi

Utfall

Resultat (mnkr)	Utfall aug 2014	Utfall aug 2013
Intäkter	40,8	30,4
Kostnader	-68,1	-54,7
Nettokostnad	-27,3	-24,3
Skattemedel	30,4	27,5
Resultat	3,1	3,2

Arbetslivsnämnden redovisar ett positivt resultat om 3,1 mnkr per 2014-08-31. Båda verksamhetsområdena, Arbete och integration samt Vuxenutbildning, visar ett överskott.

Intäkterna har ökat med drygt 10 mnkr jämfört med samma tid föregående år och anledningen är arbetslivsnämndens samarbete med olika aktörer, såväl externa som inom kommunkoncernen. Arbetslivsnämndens verksamheter finansieras 42 % via kommunala skattemedel och 58 % via externa och interna intäkter samt bidrag.

De ökade intäkterna utgörs av ökade statsbidrag till utbildning, lönestöd samt mer projektmedel än tidigare år. Intäkterna används till störst del att finansiera arbetsmarknadsåtgärder i form av anställningar (BEA). Intäkterna är en förutsättning för utvidgning av verksamhetens omfattning, men innebär även ökade kostnader, vilka är ca 13 mnkr högre i jämförelse med samma period 2013.

Kommunens satsningar på arbetslivsnämndens verksamheter som mottagning, integration och utbildning fortsätter att öka, där vi ser ökade kommunala skattemedel med 3 mnkr jämfört med föregående år.

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsuppföljning (mnkr)	Nettokostnad aug 2013	Nettokostnad aug 2014	Skattemedel aug 2014	Resultat aug 2014
Nämnden	-0,6	-0,5	0,7	0,2
Ledning & gemensam administration	-2,9	-3,1	3,4	0,2
VO Arbete & integration	-10	-12,7	13,5	0,9
VO Vuxenutbildning	-10,8	-11	12,8	1,8
Summa	-24,3	-27,3	30,4	3,1

Arbetslivsnämndens resultat före skattemedel, nettokostnad augusti, är ca 3 mnkr högre än för ett år sedan, en siffra som också speglar de ökade skattemedel nämndens tilldelats under 2014. Ökade skattemedel är en förutsättning för en utvidgad och bättre verksamhet, samt skapar möjligheter till nya samarbetsmöjligheter och därmed ytterligare finansiering.

Utfallet för verksamhetsområdet för Arbete & Integration visar ett resultat om 0,9 mnkr. Den höga finansieringsnivån av externa och interna intäkter kräver en flexibel verksamhet vilket ger utrymme för många möjligheter men innebär även hög grad av sårbarhet vid ändring av centrala politiska beslut eller ändringar i befintliga avtal. Hittills under året har nära 300 personer varit aktiva i arbetsmarknadsåtgärder i form av en anställning med BEA. Under sommaren var ca 190 årsarbetare i sysselsättning, en ökning från ca 110 årsarbetare år 2013. Förutom kommunala skattemedel finansieras verksamheterna inom Arbete & Integration genom lönestöd från Arbetsförmedlingen, statsbidrag från Migrationsverket samt avtal och projektintäkter.

Verksamhetsområdet Vuxenutbildning har totalt sett ett överskott om 1,8 mnkr. Yrkeshögskolan Heta Utbildningar har ett negativt resultat som konsekvens av extra satsning på utbildningsansökningar samt omställningsåtgärder till en mer flexibel organisation, vilket vägs upp av ett överskott inom övriga verksamheter inom vuxenutbildningen. Flera satsningar inom elevadministration och digital tillgänglighet har genomförts under våren inom ramen av tillgängliga ekonomiska medel. Kostnader för det ökade antalet elever inom Svenska för Invandrare har till stor del täckts av ökad ersättning från Migrationsverket i form av schablonersättning för nyanlända.

Prognos helår

Verksamhetsuppföljning (mnkr)	Skattemedel	Intäkter	Kostnader	Prognos-tiserat	Föregående prognos, T1
Nämnden	1		-1	0	0
Ledning & gemensam administration	5		-5	0	0
VO Arbete & Integration	19,8	46,1	-65,7	0,2	0
VO Vuxenutbildning	19,2	14,9	-33,6	0,5	0
Summa	45,0	61,0	-105,3	0,7	0

Förvaltningens samlade bedömning av resultatet vid augustis månadsboks slut är ett överskott om 0,7 mnkr. Båda verksamhetsområdena beräknas ha ett överskott vid årets slut.

Arbetslivsförvaltningen gör månatlig budgetuppföljning med revidering av årsprognosen, vilken har uppgått till mellan -1 och +1,5 mnkr.

Skillnaden mellan utfall och prognos består till stor del av kostnader för SFI som beräknas öka under hösten som följd av ett kraftigt ökat elevantal. I augusti fanns ca 200 elever och vid årets slut uppskattas antalet elever ha passerat 300. I uppskattningen av årets resultat består en stor del av en ökning av statsbidrag i form av schablonersättning från Migrationsverket till verksamheterna SFI och Samhällsorientering, vilket till viss del beräknas täcka de ökade kostnader för det ökade elevantalet i SFI. En osäkerhetsfaktor i prognosen är omfattningen av SFI-undervisningen för asylsökande utan kommunplacering, där ansvaret flyttats från Arbetsförmedlingen till kommunen den 1 juli. Detta kommer att tydliggöras från Migrationsverket under hösten. Ytterligare en anledning till överskottet är en minskad efterfrågan av grundläggande vuxenutbildning. Kostnaden för förvaltningens anställningar med BEA med sommarens nivå av anställda beräknas uppgå till ca 39 mnkr på helår, vilket är mer än 3 gånger så mycket som budgeterade medel i början av 2014, 12,5 mnkr. Vid sidan av överskottshanteringen från 2013 om 5,4 mnkr beräknas förvaltningen lyckas arbeta in 25 mnkr mer än budgeterat i intäkter för att täcka anställningarnas kostnader. Anställningar BEA motsvarar i årsprognosen ca 38 % av de totala kostnaderna.

Investeringar

Investeringar (mnkr)	Investering aug 2013	Investering aug 2014	Årsbudget 2014	Årsprognos 2014
Utveckling maskinhall		0,4	0,7	0,7
Traktor				0,3
Möbler ALF		0,3		0,3
Skrivare ALF		0,1		0,1
Lärvux möbler		0,1		0,1
Summa		0,9	0,7	1,5

Arbetslivsnämnden har under 2014 gjort investeringar inom flertalet områden. Det befintliga investeringsutrymmet om 0,7 mnkr är per sista augusti överskridit med 0,2 mnkr. Investeringar beräknas uppgå till 1,5 mnkr kronor vid årets slut.

Utveckling samt upprustning av maskinhallen beräknas i enlighet med investeringsbudgeten för 2014 uppgå till 0,7 mnkr. Extra satsning görs på Yrkeshögskolan där maskinhallen är en viktig del av verksamheten.

Möbler i gemensamma utrymmen samt skrivare har investerats för att anpassa lokalerna till ökad verksamhet i Johannesbergshuset. Lärvux flytt till Johannesbergshuset har även inneburit investering av nya möbler för att anpassa de nya lokalerna till verksamheten.

En investering av traktor kommer att genomföras under hösten 2014. Den gamla traktorn är trasig och ur funktion och för att kunna utföra de uppdrag som åligger verksamheten inom skog, fritid och natur behövs en ny traktor. En traktor är ett viktigt verktyg för sysselsättningen. Verksamheten skog, fritid och natur sysselsätter närmare 30 personer. Den nya traktorn är miljövänlig och i linje med kommunens miljömål.

Framtiden

Arbete & Integration planerar ett utvidgat samarbete med Eriks-hjälpen om cykel/kreativtetsverkstad. Dialog om utvidgat samarbete pågår även med andra aktörer. Det administrativa stödet för handlingsplaner för aktiva deltagarna är under utveckling. Stora utmaningar finns för hösten och för 2015 inför ändrade förutsättningar till externa samarbeten och finansiering utifrån beslut som fattas på riksnivå. Vi har trots detta höga ambitioner för anställningar med sysselsättningsavtal.

Integration och aktiviteter för asylsökande vuxna arbetar förvaltningen aktivt med, till stor del med hjälp av frivilligarbete från föreningar.

Arbete med en utvecklingsstrategi för Vuxenutbildningen och Kunskapsstaden pågår tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen. Där ingår att stärka varumärket Lärcentrum.

En stor osäkerhet finns inom SFIs utveckling, både vad gäller ansvar för utbildning av personer bosatta på migrationsverkets anläggningsboenden och det ökade antalet elever. Antalet elever inom SFI har ökat kraftigt under året. Den tidigare möjligheten för eleverna att välja mellan att läsa i kommunens egen regi eller på Härnösands Folkhögskola upphörde den första augusti då Folkhögskolan inte ansåg att ersättningen täckte kostnaderna. En ny förordning ger invandrare som beviljats uppehållstillstånd, men bor kvar i Migrationsverkets anläggningsboenden, rätt att läsa SFI, vilket beräknas öka antalet SFI-elever ytterligare.

För att på ett bättre sätt kunna möta digitala behov bland eleverna är en ny lärplattform inköpt och under utveckling. Webbansökan för kommunal vuxenutbildning förväntas bidra till en mer effektiv handläggning av ansökningar.

Yrkeshögskolan kommer att utvärdera och revidera marknadsföringsplanen. Samarbetet med Näringslivskontoret ska ge en bättre bild av kompetensbehovet i regionen inför sökombgång 2015. Utvecklingsarbetet med maskinhallen fortsätter och även att ta fram utbildningsmaterial för certifiering av installatörerna av förnyelsebara energikällor.

AB Härnösandshus

Ägarförhållanden

Aktiebolaget Härnösandshus ägs till 100% av Härnösands kommun. Bolaget är i sin tur moderbolag till Aktiebolaget Härnösands kommunfastigheter (100%) org nr 556437-7272.

Verksamheten

AB Härnösandshus är Härnösands största bostadsbolag. Verksamheten är inriktad på att erbjuda ett brett urval av lägenheter samt effektivt tillgodose olika boendeönskemål genom att förädla, förvärva och förvalta fastigheter.

Hyror

2014-06-30 uppgick uthyrningsgraden på vanliga lägenheter till 99,56% (98,34%). Antalet vakanta lägenheter uppgick till 9 (19) st.

Under slutet av förra året genomfördes förhandlingar med hyresgästföreningen om 2014 års hyror. Hyreshöjningen år 2014 uppgick till 1,42% (1,69 %).

Underhåll

Kostnaderna för reparationer och underhåll uppgår till 10,6 (10,1) mkr, vilket är i nivå med budget. Reparationskostnaderna är lägre än budget och kostnaderna för inre lägenhetsunderhåll och planerat underhåll följer budget.

På fastigheten Kullen 1:32 har alla fönster och förrådsdörrar bytts ut och fasaderna har målats om och renoverats på 2 st huskroppar.

Ett energiprojekt där bl a värmepumpar byts ut och värmen injusteras, pågår på Ängecenter. På fastigheten Fiskalen har balkongerna renoverats med bl a nya balkongplan.

Driftskostnader

Driftkostnaderna per 2014-06-30 uppgår till 34,9 (35,9) mkr och överstiger budget för första halvåret med 1,0 mkr, vilket i sin helhet kan hänföras till vinterperioden första delen av året eftersom budgeterade driftskostnader inte följer faktisk förbrukning under vinterhalvåret.

Vid årets slut beräknas driftskostnaderna uppgå till 67,7 mkr.

Resultatutveckling

Härnösandshuskoncernens resultat för perioden visar på en vinst om 7 300 tkr.

Mnkr	Utfall 2014-08-31	Prognos helår 2014
Intäkter	97,7	143,4
kostnader	-64,4	-100,6
Avskrivningar	-12,4	-18,7
Periodens/årets rörelse-resultat	20,9	24,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-13,6	-18,5
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	7,3	5,6

Prognosen för helåret är en vinst på 5,6 mkr.

Härnösand Energi & Miljö AB

Verksamhetskommentarer delårs- bokslut 31 augusti 2014.

Årets budget på 16,2 Mkr har justerats ned med 4,1 Mkr till 12,1 Mkr i prognos 2. Prognos 2 görs i maj och baseras på utfall 2014-04 och då kända faktorer för resten av året. En färskare prognos 3 upprättas i slutet av september månad och redovisas för styrelsen i oktober. Den är därmed inte klar till denna rapport. Vi bedömer dock i dagsläget att prognos 3 kommer att närma sig budgeterat resultat för 2014, dvs ca 16 Mkr.

Vad som orsakade att prognos 2 låg ca 4 Mkr lägre än budget var framför allt den milda vintern som gjorde att värmeförsäljningen på Affärsområde Fjärrvärme blev förhållandevis låg samtidigt som låga elpriser gjorde att intäkterna från elproduktionen på Kraftvärmeverket blev lägre. Att resultatet nu bedöms öka beror framför allt på två faktorer.

1. Ett nytt regelverk för redovisning som gäller från 2014-01-01, K3 redovisning enligt Bokföringsnämnden (BFNAR 2012:1) vilket kommer att påverka bland annat hur vi ska bedöma våra anläggningstillgångar och deras komponenters avskrivningstider. Det är ett jobb som nu pågår inför årsbokslutet, att gå igenom anläggningsregistret och göra nya bedömningar. Indikationer hittills visar att avskrivningstiderna kommer att förlängas på vissa betydande komponenter. Vi bedömer att dessa kan ge ett positivt tillskott på ca 3-5 Mkr i form av lägre avskrivningar. Samtidigt kommer vissa anläggningar att skrivas ned, vilket bedöms i dagsläget till ca 1 Mkr.
2. En annan faktor är återbetalning av tidigare avgifter till FORA för åren 2005/2006 och ligger de i samma storleksordning som för åren 2007/2008 innebär det ett tillskott på ca 1,5 Mkr. Slutligt besked kommer någon gång under september/oktober.

De justerade avskrivningstiderna kommer att påverka de olika affärsområdena lite olika, men den ordinarie verksamheten bedöms följa budget för resten av året.

Utfallet per 2014-08-31 (nedan) följer tidigare regelverk, dvs. inga justeringar på avskrivningssidan för de nya reglerna.

Mnkr	Utfall 140831	Prognos 2014
Intäkter	195,0	311,0
Kostnader	-144,0	236,0
Avskrivningar	-36,0	-49,0
Periodens/årets rörelseresultat	15,0	26,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-7,0	-10,0
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	8,0	16,0

Verksamhetsberättelse och väsentliga händelser

I februari mottog vi Landstinget Västernorrlands miljöpris för vårt långsiktiga arbete och ambitiösa mål inom miljö- och energiområdet. Förutom äran mottog vi också 25 000 kronor. Prispengarna använde vi för att uppmuntra intresset för energi- och miljöfrågor i grundskolan genom att dela ut boken *Vattnets mysterier* till alla klasslärare årskurs 1-6 i Härnösand. I samarbete med Technichus kommer boken även att användas i deras pedagogiska verksamhet "Skolprogrammet".

Vårens externa revision av vårt verksamhetsledningssystem gav mycket positiv respons och återigen ett kvitto på att vi arbetar rätt och att vi ständigt förbättrar oss. För att fira den lyckade omcertifieringen och för att få inspiration till ett ännu vassare miljöarbete hölls en intern miljötemadag för medarbetarna.

Genom att bidra med uppskattade lokala arrangemang som Familjedag på Vårdkasen och under Härnösandsdagen hoppas vi kunna bidra till en fortsatt positiv utveckling av Härnösand. Vi bidrar också ärligen med sponsring i olika former till ett flertal lokala föreningar.

Tillståndsansökan, med miljökonsekvensbeskrivning, för ny vindkraft intill Spjutåsberget söder om Härnösand överlämnades till Länsstyrelsen Västernorrland i april 2013 och kompletterades under hösten samma år. Miljöprövningsdelegationens beslut kom knappt ett år senare och innebar tillstånd till att bygga endast två av våra fyra önskade vindkraftverk. Beslutet förändrade förutsättningarna för projektet. Senast 13 oktober 2014 ska ett eventuellt överklagande av Miljöprövningsdelegationens beslut göras för att om möjligt fortfarande ha chans att kunna bygga planerade fyra vindkraftverk.

Vårt Projekt Biogas har beviljats 13 miljoner kronor av Energimyndigheten. Inom ramen för projektet ryms bland annat skapandet av en biogasanläggning. Energimyndigheten menar att *"Projektet är unikt i Sverige på grund av teknikval och sin småskalighet, och har stor potential att fungera som ett vägledande exempel för mindre kommuner som vill producera biogas från sitt avloppsslam och matavfall"*. Vi kommer under 2015 även att bygga ett lokalt tankställe för fordonsgas i Härnösand, vilket vi ser som en viktig pusselbit för att rätt drivkrafter och miljönytta ska uppstå.

Att ge Härnösand lägsta priser i Västernorrland för våra tjänster har varit ett strategiskt viktigt mål sedan 2008. Härnösand har nu, enligt den senaste Nils Holgersson-undersökningen, passerat Sundsvall och tagit första platsen med lägsta totalpris i Västernorrland för flerbostadshus då det gäller driftkostnader för fjärrvärme, renhållning, el, vatten och avlopp. Vår målsättning balanseras löpande mot sund ekonomi och avkastning enligt ägardirektiv samt långsiktigt ansvar för underhåll och investeringar samt att medarbetarna ska trivas och vara friska och att bolaget ska ta långsiktigt ansvar för miljön.

Från Affärsområde Vatten lämnades tillståndsansökan för Katastrands avloppsreningsverk till Länsstyrelsen Västernorrland i juli. I den ansöker vi om fortsatt drift enligt i huvudsak oförändrade förutsättningar. Numera är det Miljöbalken vi ska följa och ha en anpassad verksamhet för, jämfört med tidigare tillstånd som haft miljöskyddslagen som utgångspunkt. Ett flertal insatser och investeringar, som gett både effektiviseringar och förbättrad driftsäkerhet på våra ledningsnät och vid våra anläggningar, har genomförts under det första halvåret.

Från Affärsområde Fjärrvärme har vi ansökt om medlemskap i *Prisdialogen – mellan kunder och fjärrvärmeföretag*. Prisdialogen är framtagen av Riksbyggen, SABO och Svensk Fjärrvärme med syftet att stärka kundens ställning och att öka förtroendet för leverantörens prissättning. I oktober väntas besked om medlemskap.

För att kunna bygga ut fjärrvärmenätet till fastigheter på Lövudden behöver vi ett större kundunderlag. Därför har vi, tillsammans med Servanet, genomfört ett utåtriktat uppsökande arbete där vi knackat på hemma hos den potentiella kunden för att informera om fjärrvärme och fiberanslutning. Under hösten utvärderar vi insatsen och hoppas kunna ge besked om en eventuell utbyggnad av fjärrvärmenätet.

På Affärsområde Elnät har stormen Ivar gjort avtryck på en stor del av det första halvårets arbete. Stormen, som härjade natten mot 13 december 2013, orsakade stora skador på elnätet vilket

medförde elavbrott för cirka 4000 av våra elnät kunder. Situationen krävde snabbt stort engagemang av oss för att ge kunderna strömmen tillbaka. Det omfattande återställningsarbetet gjorde att planerade underhållsarbeten måste skjutas framåt i tiden. Efter stormen valde vi att betala ut full avbrottsersättning till drabbade kunder. Om vi hade nyttjat möjligheten till så kallad jämkning hade det inneburit lägre ersättning till kunderna. Avbrottsersättningar till följd av stormen Ivar kostade oss totalt 5,2 miljoner kronor.

Affärsområde Renhållning bytte vid årsskiftet namn till Affärsområde Återvinning. Namnbytet signalerar bättre vad verksamheten omfattar och de utmaningar vi står inför. I samband med förändringen bytte även Ålands avfallsanläggning namn och heter numera Ålands återvinningsanläggning. Förutom insamling av återvinningsmaterial har satsningar på kompostering och förberedelser för en småskalig biogasanläggning inspirerat till namnbytet. Även Härnösands Kretsloppspark, som under sitt första år blivit en succé, har inspirerat till namnbytet.

Matavfallsinsamlingen och möjlighet att välja flerfackskärl lanserades i början av sommaren. Härnösand började som första kommun norr om Stockholm med de så kallade flerfackskärlen. Efter en stor arbetsinsats av många engagerade medarbetare var de 10 000 kärnen på plats hos småhusägarna och fritidshusägarna med egna kärl. Från midsommar rullar de nya flerfacksbilarna på alla körturer.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

Uppdrag

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen är ett kommunalförbund mellan Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet skall svara för den gemensamma verksamheten inom området skydd mot olyckor åt medlemskommunerna, i enlighet med vad som åligger var och en.

Kommunalförbundet skall möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

Mål

Det finns nationella mål för verksamheten reglerade i **Lagen om skydd mot olyckor**. I förbundets Handlingsprogram för skydd mot olyckor, 2012-2015, finns lokala verksamhetsmål. De är:

- Brandskyddet i bostäder ska öka.
- Bränder med stora konsekvenser ska förhindras.
- Trafiksäkerheten för barn och ungdomar ska öka.
- Vattensäkerheten vid hamnar och badplatser ska öka.
- Konsekvenserna av eventuella naturrelaterade olyckor ska minskas.
- Det mänskliga lidandet till följd av olyckor ska minimeras.

Uppföljning av verksamheten

Under våren har Länsstyrelsen genomfört en tillsyn över måluppfyllelsen av gällande Handlingsprogram efter halva tiden. Länsstyrelsen formulerade följande sammanfattning i sitt beslut efter tillsynen. *"I räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen finns det med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredställande och likvärdigt skydd mot olyckor avseende människors liv och hälsa samt egendom och miljö."*

Måluppfyllelsen i förhållande till 2014 års verksamhetsplanering är god. Nedan följer några exempel på aktiviteter inom varje delområde.

Förebyggande och förberedande åtgärder ("före")

Tillsynsbesöken följer årets planering med prognosen att genomföra samtliga planerade besök. Antalet planerade besök är högre än tidigare år. Framförallt är planen att besöka de objekt som har haft ett uppehåll i sina besök beroende av tidigare års tematillsyner.

I samband med Arbetsmiljöverkets tillsyn över det systematiska arbetsmiljöarbetet framkom det att övningsverksamhetens kvantitet är tillfredställande samtidigt som kvalitén inte når upp till förväntad nivå. Denna brist kommer att hanteras under hösten.

Räddningstjänstverksamhet ("under")

Antalet utryckningar har ökat med 40 % i förhållande till genomsnittligt antal de senaste 10 åren. De larmtyper som ökat är

brand ej i byggnad, trafikolyckor, i väntan på ambulans (IVPA) och andra uppdrag. Ökning av IVPA-larmen är förväntad då antalet ambulanstransporter ökar vilket gör att antalet tillgängliga bilar för nya uppdrag minskar.

En analys av årets mark- och skogsbränder har genomförts. Orsaken är behovet av att se hur den varma sommaren har påverkat beredskapen och kostnaderna för räddningsinsatser. 95 st insatser har genomförts under årets första 8 månader. Det totala antalet mantimmar som har använts för insatser är 1 176,8 timmar varav 735 timmar har använts till mark- och skogsbränder, dvs. 62 %. Den totala arean som brunnit är 24,0 hektar skog och 11,5 hektar gräs.

Årets största brand i byggnad är Ålandsbro skola i Härnösands kommun. Resultatet blev en totalskada på förskolan. Brandspredning till skolan och biblioteket hindrades.

Efterföljande åtgärder ("efter")

Utvärdering av insatser och fördjupade olycksundersökningar har genomförts i den omfattning som fastställda kriterier föreskriver. Fortfarande är svårigheten att sprida framkomna erfarenheter både internt och till externa organisationer.

Kvalitetsarbetet och uppföljningen av SOS-avtalet har fördjupats under året. Arbetet genomförs tillsammans inom länet och med de fem övriga länen i norra Sverige. Målsättningen är att arbetet, på sikt, skall leda till en minskning av SOS-alarms larmhanteringstider.

Uppföljning ekonomi med prognos för helår

Delårsredovisning (mnkr)	Utfall T2 2014	Prognos 2014
Intäkter	50,3	75,0
Kostnader	-47,3	-71,2
Avskrivningar	-2,1	-3,3
Rörelseresultat	0,9	0,5
Finansiella intäkter	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-0,2	-0,3
Resultat efter finansiella poster	0,8	0,3

Orsaken till överskottet efter åtta månader är främst att lönekostnaderna inte har varit lika höga som beräknat. Detta dels pga. att beredskapsorganisationen inte fått någon löneförhöjning i år dels att det varit vakanser efter pensionsavgångar under årets första åtta månader. Vi har i realiteten även haft mer intäkter än tidigare år i form av ökat antal tillsyner och försäljningsverksamhet.

2013 var resultatet per 31/8 +224 tkr. Vid årets slut redovisades då ett resultat på -832 tkr. Av detta var den sänkta diskonte-

ringsrättan orsak till oförutsedda kostnader med ca 1,4 mkr.

Prognosen gällande helårsresultatet 2014 blir +300 tkr. I detta resultat är eventuell återbetalning från AFA inte inkluderad.

Uppföljning av nyckeltal

Larm per stationsområde 1/1 - 31/8

Statistiken visar hur många larm som inträffat inom respektive brandstations område. Den visar inte hur många larm varje station har deltagit vid.

Station / År	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Härnösand	316	259	195	206	221	251	257	251
Viksjö*	18	8	13	16	0	0	0	0
Kramfors	221	165	158	117	148	124	151	184
Nyland	55	49	57	55	36	29	59	34
Ullånger	38	34	51	30	34	38	47	45
Nordingrå	36	42	43	36	48	71	63	61
Sollefteå	195	152	115	127	145	138	143	140
Näsåker	36	34	30	32	16	21	14	24
Junsele	74	50	44	63	59	64	57	75
Ramsele	53	37	38	47	36	62	42	34
Totalt	1042	830	744	729	743	798	833	848

* Larm i Viksjö ingick tidigare i Härnösands siffror

Viktiga händelser

Här redovisas några viktiga förändringar som har och håller på att genomföras:

- I Härnösand har Räddningstjänsten tagit över ansvaret för service och underhåll av kommunkoncernens brandsläckare. Samma uppdrag kommer att startas upp 2015 i Sollefteå och 2016 i Kramfors.
- Förberedelser för att flytta ur befintlig hyrd brandstation i Nyland pågår. Från den 1 januari 2015 kommer räddningsstyrkan i Nyland att, med två små räddningsfordon, utgå ifrån sina bostäder och arbetsplatser och åka direkt till skadeplatsen. Den stora brandbilen kommer att garageras på flygplatsen och bemannas av dess personal när flygplatsen är öppen och hämtas av räddningstjänstens personal övrig tid.
- Bemanningen i Sollefteå tätort har minskat med en brandman i beredskap från och med den 1 juni.
- En enkät har fyllts i av samtliga medarbetare med målet att mäta den fysiska och psykosociala arbetsmiljön. Ansvaret för genomförandet, analys och förslag på eventuella åtgärder har företagshälsovården.

Framtid

Rekryteringen av brandmän i beredskap ("deltid") är problematisk. Störst problem med ett flertal vakanser finns i Nyland, Näsåker och Nordingrå. Övriga orter, förutom Härnösand, Kramfors och Sollefteå, har problem. Känslan är att rekryteringsproblemen kommer att öka i framtiden. En handlingsplan håller på att tas fram med målet att hitta nya marknadsförings- och rekryteringsätt.

Det är en utmaning att kunna finansiera den operativa beredskapen i en region med vikande befolkningsunderlag. Den enskilt dyraste delen av verksamheten är kostnaderna för jour och beredskap. Dimensionerande för dessa kostnader är i första hand den geografiska ytan. Antalet räddningsinsatser påverkar väldigt marginellt dessa kostnader.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

(mnkr)		Utfall aug -14	Utfall aug -13	Avvikelse	Budget helår 2014	Prognos helår 2014	Avvikelse	Utfall helår 2013
Verksamhetens intäkter	Not 1	172,4	149,5	22,9	220,6	257,9	37,3	247,1
Jämförelsestörande intäkt	Not 1		15,8	-15,8				23,7
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1 030,8	-969,2	-61,6	-1 557,5	-1 591,6	-34,1	-1 521,9
Avskrivningar	Not 3	-17,3	-12,9	-4,4	-20,0	-25,5	-5,5	-22,5
Verksamhetens nettokostnader		-875,7	-816,8	-58,9	-1 356,9	-1 359,2	-2,3	-1 273,5
Skatteintäkter	Not 4	693,7	675,3	18,4	1 059,3	1 040,0	-19,3	1 011,4
Generella statsbidrag	Not 5	214,3	200,0	14,3	297,2	321,2	24,0	301,3
Finansiella intäkter	Not 6	3,2	3,9	-0,7	21,0	11,0	-10,0	6,5
Finansiella kostnader	Not 7	-7,0	-23,5	16,5	-18,0	-10,4	7,6	-27,1
Jämförelsestörande finansiella kostnader	Not 7		-70,0	70,0				-70,0
Periodens resultat		28,5	-31,1	59,6	2,6	2,6	0,0	-51,5

Balansräkning

(mnkr)

		Delår Aug-14	Delår Aug-13	Helår Dec-13
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader, mark och tekn. anlägggn.	Not 10	382,0	355,6	377,2
Maskiner och inventarier	Not 11	31,1	15,7	29,5
Summa materiella anläggningstillgångar		413,1	371,3	406,7
Finansiella anläggningstillgångar				
Adelar i koncern- och intresseftg m fl	Not 12	185,3	182,4	182,4
Fordr. hos koncern- och intresseftg m fl	Not 13	13,1	11,8	10,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		198,4	194,2	192,4
Summa anläggningstillgångar		611,5	565,5	599,1
Omsättningstillgångar				
Exploateringsmark	Not 14	0,1	0,6	0,1
Kortfristiga fordringar	Not 15	77,9	113,3	113,9
Kassa och bank	Not 16	78,6	152,5	39,8
Summa omsättningstillgångar		156,6	266,4	153,8
Summa tillgångar		768,1	831,9	752,9
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Ingående eget kapital	Not 17	-209,1	-157,7	-157,7
Årets resultat		28,5	-31,1	-51,5
Summa eget kapital		-180,6	-188,8	-209,1
Avsättningar				
Avsättning för pensioner	Not 18	677,6	806,6	693,1
Andra avsättningar	Not 19	1,5	2,0	3,1
Summa avsättningar		679,1	808,6	696,2
Skulder				
Långfristiga skulder	Not 20	77,5	25,1	25,4
Kortfristiga skulder	Not 21	192,2	187,0	240,5
Summa skulder		269,6	212,1	265,9
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		768,1	831,9	752,9
Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser				
Borgensåtaganden	Not 22	1088,3	1103,4	1088,3
Ansvarsförbindelser	Not 23	1178,6	1673,2	1178,6

Noter till resultaträkning

(mnkr)

	Delår Aug/14	Delår Aug/13
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsmedel	10,3	9,8
Taxor och avgifter	28,6	25,1
Hyror och arrenden	20,6	19,4
Bidrag	91,6	75,0
Försäljning verksamhet och tillgångar	21,3	20,2
Summa Verksamhetens intäkter	172,4	149,5
Not 1 Jämförelsestörande intäkter		
Utbetalning från AFA		15,8
Summa Jämförelsestörande intäkter		15,8
Summa Verksamhetens intäkter	172,4	165,3
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag	-55,1	-56,7
Bränsle	-6,9	-6,3
Köp av huvudverksamhet	-145,8	-142,5
Tjänster	-25,9	-19,5
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-580,3	-550,1
Pensioner inkl löneskatt	-29,8	-22,9
Lokalhyror	-108,7	-107,3
Material	-34,8	-30,6
Övriga verksamhetskostnader	-43,7	-33,4
Summa verksamhetens kostnader	-1 030,8	-969,2
Not 3 Avskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-17,3	-12,9
Summa avskrivningar	-17,3	-12,9
Not 4 Skatteintäkter		
Kommunalskatt	692,0	677,8
Skatteavräkning	1,6	-2,5
Summa skatteintäkter	693,7	675,3
Not 5 Generella statsbidrag och utjämningsbidrag		
Inkomstutjämning	152,6	142,6
Strukturbidrag	1,7	1,0
LSS	30,6	29,2
Kommunal fastighetsavgift	27,8	27,0
Regleringsavgift	3,8	7,4
Kostnadsutjämning	-2,1	-7,3
Summa generella statsbidrag och utjämning	214,3	200,0
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	908,0	875,3

Noter till resultaträkning

(mnkr)

Not 6 Finansiella intäkter

Utdelning aktier	0,0	0,2
Ränteintäkter	0,1	0,6
Ränteintäkter från bolagen	0,1	0,1
Borgensprovision från bolagetn	2,8	2,9
Övriga finansiella intäkter	0,2	0,1
Summa finansiella intäkter	3,2	3,9

Not 7 Finansiella kostnader

Låneräntor	-0,1	0,0
Ränta pensionsskuld	-0,7	-1,7
Ränta pensionsskuld garantipension och visstidspens	-0,1	-0,1
Ränta pensionsskuld ansvarsförbindelse	-6,0	-21,7
Övriga finansiella kostnader	-0,1	0,0
Summa finansiella kostnader	-7,0	-23,5

Not 7 Jämförelsestörande finansiella kostnader

Sänkt diskonteringsränta på pensioner	0,0	-70,0
Summa jämförelsestörande finansiella kostnader	0,0	-70,0

Finansnetto

-3,8	-89,6
-------------	--------------

Noter till balansräkningen

(mnkr)

	Delår aug -14	Delår aug -13	Helår dec -13
Not 10 Byggnader, mark och tekn. anlägg.			
Ingående anskaffningsvärde	594,2	533,6	534,6
Årets investeringar	20,9	32,6	62,4
Försäljning	-1,8		
Utrangering Resecentrum etapp 1			-2,3
Omklassificering från pågående arbete	-0,6		
Nedskrivning, exploateringsmark			-0,5
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	612,6	566,2	594,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-217,0	-199,5	-199,5
Årets avskrivningar	-13,6	-11,2	-17,5
Utgående akumulerade avskrivningar	-230,6	-210,7	-217,0
Utgående bokfört värde	382,0	355,6	377,2
Fördelning per område:			
- markreserv	17,5	17,1	17,6
- verksamh.fastigheter	27,5	27,9	28,4
- fastigheter för affärsverksamhet (va-verk, hamnar)	31,2	30,1	31,6
- publika fastigheter (gator, vägar, parker)	287,8	235,2	279,4
- pågående arbete	13,3	45,4	15,4
- tomrättsmark	4,3		4,3
- exploateringsmark	0,5		0,5
Utgående bokfört värde	382,0	355,6	377,2
Not 11 Maskiner och inventarier			
Ingående anskaffningsvärden	165,5	150,4	150,4
Årets anskaffningar	4,5	0,3	15,1
Omklassificering från pågående arbete	0,6		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	170,6	150,7	165,5
Ingående avskrivningar	-136,0	-133,3	-133,3
Årets avskrivningar	-3,5	-1,7	-2,7
Utgående ackumulerade avskrivningar	-139,5	-135,0	-136,0
Utgående planenligt restvärde	31,1	15,7	29,5
Fördelning per område:			
- inventarier	16,8	8,3	16,6
- maskiner o fordon	0,1	0,1	0,1
- förbättringsutgift i annans fastighet	14,2	7,3	12,8
Utgående bokfört värde	31,1	15,7	29,5
Not 12 Andelar i koncern- och intresseföretag m fl			
Härnösands Energi & Miljö AB	50,1	50,1	50,1
AB Härnösandshus	127,5	127,5	127,5
Härnösand Invest AB	0,1	0,1	0,1
Kommuninvest i Sverige AB	7,6	4,7	4,7
Technichus Mittsverige AB	0	0	0
Bostadsrätter	0	0	0
Summa andelar i koncern- och intresseföretag m fl	185,3	182,4	182,4

Noter till balansräkningen

(mnkr)

	Delår aug -14	Delår aug -13	Helår dec -13
Not 13 Fordringar hos koncern- & intresseföretag m fl			
AB Härnösand Kommunfastigheter	3,8	6,9	5,2
Västernorrlands Länstrafik AB	0,4	0,4	0,4
Förlagsbevis Kommuninvest i Sverige AB	3,7	3,7	3,7
Kommunförb. kollektivtrafik myndigheten	0,8	0,8	0,8
Technichus Mittsverige AB	4,5	0	0
Summa långfristiga fordringar hos koncern mfl	13,1	11,8	10,0
Not 14 Exploateringsmark			
Exploateringsmark	0,1	0,1	0,1
Exploateringsmark, Södersundsvägen	0,0	0,5	0,0
Summa exploateringsmark	0,1	0,6	0,1
Not 15 Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	3,2	4,7	8,8
Statsbidragsfordringar	11,0	6,8	10,8
Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter	41,4	53,2	51,0
Skattefordran	16,2	24,4	22,9
Kortfristigt lån Technichus	0,0	4,5	4,5
Momsfordran	4,6	6,0	15,3
Fordran AFA	0,0	15,8	0,0
Övriga kortfristiga fordringar	1,5	-2,1	0,7
Summa kortfristiga fordringar	77,9	113,3	113,9
Not 16 Kassa och bank			
Kassa, bank och postgiro	0,1	80,1	0,1
Koncernkonto totalt	78,5	72,4	39,7
Fördelat koncernkonto:			
- Härnösands kommun	58,1	64,5	19,6
- Härnösand Energi & Miljö AB	15,7	9,5	11,2
- Härnösandshus AB	3,5	-1,8	8,5
- Härnösand Näringsliv AB	0,1	0,0	0,4
- Technichus Mittsverige AB	0,6	0,0	0,0
- Invest i Härnösand AB	0,1	0,0	0,0
- Räntekonto	0,4	0,3	0,0
Summa kassa och bank	78,6	152,5	39,8
Not 17 Eget kapital			
Balanserat resultat	-209,1	-157,7	-157,7
Periodens resultat	28,5	-31,1	-51,5
Utgående eget kapital	-180,6	-188,8	-209,1
Egna kapitalet består av			
- anläggningsskapital	-145,5	-267,6	-123,0
- rörelsekapital	-35,1	78,8	-86,2
Summa	-180,6	-188,8	-209,1

Härnösands kommun har sedan 2005 redovisat hela pensionsåtagandet som en avsättning i balansräkningen. 2014-08-31 har skuldförändringen på pensioner före 1998 påverkat resultatet positivt med 5,6 mnkr. Härnösand kommun har sedan 2009 en del av pensionsåtagandet (personer som är födda tom 1942) tryggt i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse. Per 2014-08-31 är 221,4 mnkr tryggt .

Noter till balansräkningen

(mnkr)

Not 18 Avsättningar för pensioner

Avsatt för pensioner före 1998 (ansvarsförbindelse)

Ingående avsättning

	Delår aug -14	Delår aug -13	Helår dec -13
Ränta- o basbeloppsuppräknig	4,9	17,4	19,9
Sänkning diskonteringsränta	0,0	49,9	49,9
Utbetalningar	-21,0	-19,7	-30,3
Aktualisering	-3,1	0,0	0,9
Bromsen	-3,4	0,0	0,0
Övriga poster	-2,8	3,3	0,8
<i>Utgående avsättning</i>	<i>661,4</i>	<i>696,6</i>	<i>686,9</i>
Löneskatt	160,4	169,0	166,6
Summa inkl löneskatt	821,8	865,6	853,5

Avsatt till pensioner exkl ÖK-SAP

Ingående avsättning

Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,6	1,4	1,7
Utbetalningar	-2,0	-2,1	-3,1
Sänkning av diskonteringsräntan	0,0	6,3	6,3
Intjänade	4,4	1,9	3,1
Övriga poster	0,0	-0,1	0,4
<i>Utgående avsättning</i>	<i>75,5</i>	<i>71,5</i>	<i>72,6</i>
Löneskatt	18,3	17,3	17,6
Summa inkl löneskatt	93,8	88,8	90,1

Avsatt till pensioner ÖK-SAP

Ingående avsättning

Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,0	0,1	0,2
Utbetalningar	-0,3	-0,7	-0,9
Arbetsstagare som pensionerats	0,0	0,2	0,3
Övriga poster	0,4	-4,9	-5,7
<i>Utgående avsättning</i>	<i>1,0</i>	<i>1,7</i>	<i>0,9</i>
Löneskatt	0,2	0,4	0,2
Summa inklusive löneskatt	1,2	2,1	1,1

Avsättning pensioner

Avsättning pensioner	916,8	956,5	944,7
Pensionsstiftelse inkl löneskatt	-239,2	-149,9	-251,6
Summa	677,6	806,6	693,1

Aktualiseringsgrad	85%	83%	82%
--------------------	-----	-----	-----

Noter till balansräkningen

(mnkr)

	Delår aug -14	Delår aug -13	Helår dec -13
Not 19 Andra avsättningar			
Lokala investeringsprogrammet (LIP)			
Ingående värde	1,5	1,5	1,5
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0
Utgående avsättning	1,5	1,5	1,5
Omställningsåtgärder			
Ingående värde	1,6	0,1	0,0
Nya avsättningar		0,5	1,6
lanspråktaga avsättningar	-1,6		
Utgående avsättning	0,0	0,6	1,6
Ingående värde avsättningar	3,1	1,6	1,5
Förändring	-1,6	0,5	1,6
Summa utgående avsättning	1,5	2,0	3,1
Not 20 Långfristig skuld			
Lån i banker och kreditinstitut	50,0	0,0	0,0
Förutbetalda intäkter som regleras över fler år			
Investeringsbidrag	27,5	25,1	25,4
Återstående antal år (snitt)	23,9	23,6	23,9
Summa förutbetalda intäkter	27,5	25,1	25,4
Summa Långfristig skuld	77,5	25,1	25,4
Not 21 Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	2,4	0,5	4,6
Skulder inom koncernkontot	20,4	7,9	20,5
Leverantörsskulder	21,8	17,6	30,9
Personalen skatter, avgifter och löneavdrag	15,6	15,1	14,4
Semesterlöneskuld och upplupna löner	49,9	48,9	66,8
Årets pensioner avgiftsbestämd del inkl löneskatt	25,4	24,5	36,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	50,5	68,8	45,0
Övriga kortfristiga skulder	6,1	3,6	21,9
Summa kortfristiga skulder	192,2	187,0	240,5
Not 22 Borgensåtaganden			
Borgen i kommunala bolag	1057,4	1069,9	1057,4
Borgensåtagande egna hem	1,2	1,7	1,2
Övriga förpliktelser	29,7	31,8	29,7
Summa borgensåtaganden	1088,3	1103,4	1088,3

Härnösands kommun har i december 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Av Sveriges totalt 310 kommuner och landsting är 278 medlemmar per 2013-12-31 i Kommuninvest och har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret skall fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Härnösands kommun hade vid årsskiftet 2012/2013 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,35 procent.

Noter till balansräkningen

(mnkr)

Not 23 Ansvarsförbindelser

Ingen ny bedömning per aug -14 är gjord.

Ansvarsförbindelse per dec -13 kvarstår.

Tilläggsupplysning operationell leasing

Prognos leasingavgifter inom 1 år	2,6	3,3	2,6
Prognos leasingavgifter senare än 1 år men inom 5 år	4,1	4,6	4,1
Prognos leasingavgifter senare än 5 år	0,0	0,0	0,0

Tilläggsupplysning hyresavtal längre än tre år

Prognos hyresavgifter inom 1 år	146,1	148,5	146,1
Prognos hyresavgifter senare än 1 år men inom 5 år	475	500,9	475
Prognos hyresavgifter senare än 5 år	550,5	1011,7	550,5

Tilläggsupplysning medfinansiering EU-projekt

EU-projekt budgeterat inom 1 år	0,3	3,9	0,3
EU-projekt budgeterat senare än 1 år men inom 5 år	0,0	0,3	0,0
EU-projekt budgeterat senare än 5 år	0,0	0,0	0,0

Summa ansvarsförbindelser

1 178,6	1 673,2	1 178,6
----------------	----------------	----------------

Nämndernas driftsredovisning

(mnkr)	Intäkter Aug/14	Kostnader Aug/14	Nettokostnad Aug/14	Budget Aug/14	Avvikelse mot budget	Nettokostnad Aug/13
Kommunstyrelse inkl KF	96,3	-151,0	-54,7	-63,3	8,5	-50,5
Arbetslivsnämnden	40,8	-68,1	-27,3	-30,4	3,1	-24,3
Samhällsnämnden	13,2	-107,7	-94,5	-97,0	2,5	-93,6
Skolnämnden	44,9	-373,6	-328,7	-332,0	3,3	-322,1
Socialnämnden	75,7	-416,7	-341,0	-341,1	0,1	-322,9
Summa nämnder	270,9	-1 129,3	-846,2	-863,8	17,5	-813,4
Jämförelsestörande post (AFA)			0,0	0,0	0,0	15,8
Upplupna timlöner			-1,4	0,0	-1,4	-0,6
Semesterlöneskuld			19,1	0,0	19,1	16,9
Pensionskostnader			-29,9	-24,0	-5,9	-22,7
Summa			-858,4	-887,8	29,4	-803,9

Investeringsredovisning

(mnkr)	Inkomster aug -14	Utgifter aug -14	Netto	Budget 2014	Avvikelse budget	Förbrukat årsbudget
Kommunstyrelse	4,1	-6,8	-2,7	-68,3	65,6	4%
Arbetslivsnämnden	0,1	-1,0	-1,0	-0,7	-0,3	143%
Samhällsnämnden	0,1	-16,5	-16,4	-49,7	33,3	33%
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0	-1,7	1,7	0%
Skolnämnden	0,0	-1,0	-1,0	-3,7	2,7	27%
Summa	4,3	-25,3	-21,1	-124,1	103,0	17%

Kommunala bolagen

(mnkr)	Koncernen Härnösandshus		Härnösand Energi & Miljö AB		Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen	
	Utfall 2014-08-31	Prognos helår 2014	Utfall 2014-08-31	Prognos helår 2014	Utfall 2014-08-31	Prognos helår 2014
Intäkter	97,7	143,4	195,0	311,0	50,3	75,0
kostnader	-64,4	-100,6	-144,0	-236,0	-47,3	-71,2
Avskrivningar	-12,4	-18,7	-36,0	-49,0	-2,1	-3,3
Periodens/årets rörelse-resultat	20,9	24,1	15,0	26,0	0,9	0,5
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-13,6	-18,5	-7,0	-10,0	-0,2	-0,3
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	7,3	5,6	8,0	16,0	0,8	0,3

Härnösands kommuns revisorer

Till Kommunfullmäktige

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2014

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2014-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per 2014-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och inriktad på analys och mindre på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogad revisionsrapport som utarbetats av Deloitte AB.

Uppföljning av verksamhetsmässiga mål och finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning ska ske i samband med upprättande av delårsrapport. Den prognos som lämnas visar att kommunen inte kommer att nå de finansiella målen. En sammanställning av verksamhetsmål i delårsrapporten visar att målen kommer att uppfyllas delvis.

Revisorerna bedömer att:

- det prognostiserade resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med de finansiella mål fullmäktige fastställt,
- verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning uppfylls till viss del.

Härnösand den 9 oktober 2014

Göran Lundström

Hans Sonesson

Bo Anders Öberg

Peter Hasselborg

Sven Bylund

Samuel Möller

Stig Nilsson

Monica Flodin

Karl Hultin

Härnösands
kommun